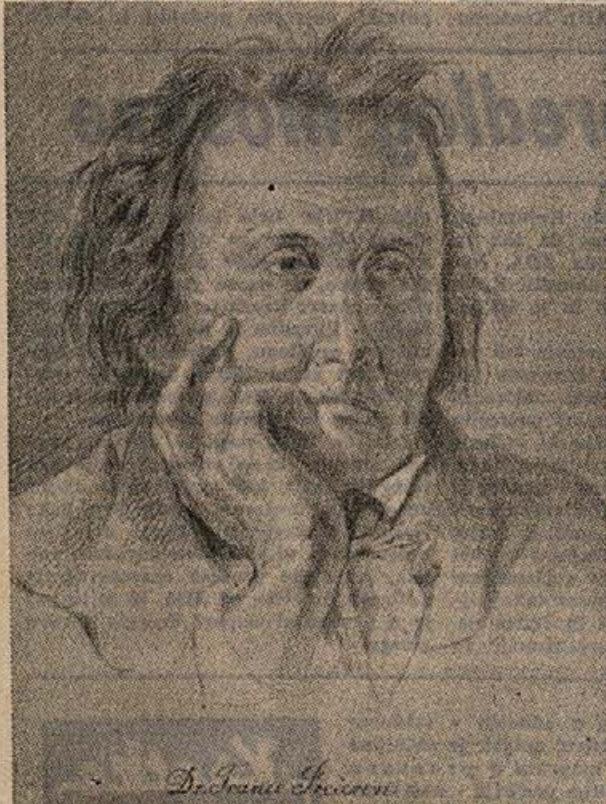

ORGANIZIRANA POLITIČNA SILA NAŠEGA DELOVNEGA LJUDSTVA

Dr. Franc Prešeren

...Prešeren, idejni vrh epohe slovenskega narodnega prebujenja, je zrasel iz naših tal, kolikor je izražal splošno socialno vretenje v slovenskem, zlasti kmečkem ljudstvu, kar mu daje značaj globoko ljudskega in narodnega slovenskega pesnika. Toda obenem je v svoji umetniški intuiciji in kot globoko demokratičen in progresiven duh razumel revolucionarne tokove sodobne Evrope in jih je tudi izrazil v svojem umetniškem ustvarjanju. To daje njegovemu delu ideološko višino, za katero daleč zaostaja tedanjega stopnja našega narodnega prebujenja, višino, ki je sicer dvignila Prešerna v vrsto velikih evropskih duhov, toda na slovenskih tleh tedaj še ni našla širšega odmeva...

EDWARD KARDELJ (v knjigi »Razvoj slovenskega narodnega vprašanja«, 1957)

Sedma seja okrajnega komiteja ZKS Novo mesto je bila sklicana 30. januarja z namenom, oceniti, kako so osnovne organizacije predelale in osvojile gradivo III. plenuma CK ZKJ. V kratkem, strnjeno uvedu je sekretar tovariš Franc Pirkovič nanihal glavne ugotovitve.

Sekretariat okrajnega komiteja je po zasedanju III. plenuma CK sklenil, da bo komite pretresal gradivo šele nato, ko bodo o njem razpravljale osnovne organizacije. Ugotovitve komisij, ki so obiskale nekaj večjih osnovnih organizacij, niso najboljše. Predvsem je zmotno mišljenje, da je gradivo III. plenuma nekaj, česar se moramo naučiti na pamet, da bi postali komunisti. Osnovne organizacije prav zato niso našle v gradivu vsebine novega načina dela. Občinski komiteji se še vse preveč ukvarjajo z gospodarskimi vprašanji, kot so: družbeni plan, obratna sredstva, problemi v gospodarstvu in podobno, torej z vsem tistim, kar že davno sodi v pristojnost oblastnih in družbenih organov. To pomeni, da kot komunisti krnimo demokratične pridobitve drugih organov. Osnovne organizacije se hkrati pritožujejo, da jim občinska partitska vodstva premalo po-

magajo. Za takšno trditvijo se marsikje skrivajo tudi nedelavní sekretarji osnovnih organizacij, včasih s kaj jalovim izgovorom: »Nič ne nam ne pomaga, sami pa ne moremo.« Gradivo III. plenuma še ni toliko vplivalo na posamezne komuniste, osnovne organizacije in vodstva, da bi komunisti res postal politična sila, ki neposredno, politično usmerja družbeni razvoj.

Prav nerazumljivo je, da so kljub takšnemu stanju občinski komiteji poročali, da se študij gradiva III. plenuma in delo osnovnih organizacij razvijata ugodno in v duhu zaključkov plenuma ter da so vsi organizacijski ukrepi uspešno uresničeni. Ugotavljamo, da so se uspešno uveljavile le tiste osnovne organizacije, kjer komunisti aktivno sodelujejo pri delu organov delavskega samoupravljanja in družbenih organizacij (Novoteks, Novoles-obrat Novo mesto, Zora-Cromelj).

Na letnih konferencah osnovnih organizacij moramo doseči to, česar dolej nismo: da bo gradivo III. plenuma res postal temelj političnega dela in mišljenja komunistov. Za sekretarje osnovnih organizacij moramo izbrati najboljše komuniste, takšne, ki bodo delo organizacije vodili in ne zgolj izpolnjevali navodila, iz vrst ZK pa bo treba izločiti vse tiste, ki so le člani zveze, ne pa tudi aktivni družbenopolitični delavci.

Razprava, v kateri je sodelovalo deset tovarišev, je podkrepila uvodne misli. Ludvik Kebe je med drugim poudaril, da so nekatere naloge gradiva III. plenuma dolgoročne, druge pa spet zahtevajo takojšnjo akcijo. Pri uveljavljanju demokratizacije in decentralizacije v podjetjih in v komuni nismo vedno dovolj aktivni. Ekonomiske enote in obratni DS so sicer že dobro uveljavili, v pravilnikih pa smo jim marsikje dali le for-

malne pravice. Kolektivi še vse prerađi mislio, da so njihove težave posledica sistema, premalo pa iščejo vroke v podjetju v slabih organizacijih dela, v majhnih storilnostih in podobnem. Komunisti v podjetjih imajo tu vrsto naloga, čeprav so se jih malokrat lotili dovolj resno. Miro Thorževski je menil, da so bile razprave o gradivu III. plenuma v osnovnih organizacijah preveč študijske. Avgust Avbar je razpravljal o metodah dela osnovnih organizacij, ki popolnoma napačno uresničujejo naloge pod lastno »firmo«. Preveč razpravljam o tem, kako posamezni problemi in pojavi vplivajo na ljudi, premalo odločni pa smo pri odpravljanju nezdravih pojavov. Kaj so storile osnovne organizacije v podjetjih, kjer so velike razlike med osebnimi dohodki?

Zvone Kranjc je govoril o delu občinskih komitejev in poudaril, da bo treba metode njihovega dela spremeniti. Izmed 21 članov občinskega komiteja ZK Trebnje je le četverica poročala o tem, kako poteka v osnovnih organizacijah študij gradiva III. plenuma. To pomeni, da tudi oni niso razumeli vsebine gradiva; čas, ko so člani komiteja dajali odločajoče izjave o vsem, kar se v komuni dogaja, pa je minil. Ema Muser je poudarila, da je glavna pomembilost v delu osnovnih organizacij to, ker splošnih stališč ne konkretizirajo na pojave v podjetjih, v komuni in drugod.

Nikola Belopavlovič je, govorč o III. plenumu, poudaril, da je uvod v obdobje velikih družbenih izprememb. Letos bodo volitve družbenih organov, organov oblasti in organov delavskega samoupravljanja. Ne smemo pozabiti na

rotacijo kadrov in moramo pazljivo izbirati kandidate. Zelo skrbno moramo pripraviti volitve delavskih svetov, ker so njihove pristojnosti narasle. Tudi študij in razprave o osnutku ustave ter pripravljanje statutov so velika naloga. Pri sestavljanju proračunov in družbenih programov je ponekod cutiti samozadovoljstvo, drugod zmenodenost. Naša materialna osnova raste počasi, zato nam bo sredstev marsikje zmanjkalo, nasprotja v razvoju pa bodo zato toliko očitnejša (primeri delitve plač). Zelo napak bi bilo za slabosti kriviti sistem, saj imamo še veliko notranjih rezerv, ki jih doslej nismo uporabili.

Komite je ob koncu seje sprejel tri sklepe: občinski komiteji bodo posvečali posebno skrb metodam svojega dela in dela osnovnih organizacij ter uredili odnose do osnovnih organizacij; letne konference v osnovnih organizacijah morajo biti dobro pripravljene ter izbrana dobra vodstva; vrste ZK je treba prečistiti ter izločiti vse tiste, ki s svojim delom ne zaslužijo, da so člani ZK.

Rudarji: »Prispevali bomo!«

Centralni delavski svet premogovnika v Kančižici je na svoji zadnji seji razpravljal o nujnosti izgradnje novomeške in brežiske bolnišnice, ki s sedanjim zmogljivostjo ne zadostata več potrebam prebivalstva. V sklad za finansiranje novega bolniškega objekta bodo tudi kančižarski rudarji prispevali svoj delež v višini enega odstotka od letno izplačanih neto osebnih dohodkov vseh zaposlenih, in to za dobo treh let 1962 do 1964.

Poziv Rdečega križa

Okrajni odbor RK v Novem mestu prosi vse organizacije, podjetja, ustanove in posameznike, ki imajo zbranih še kaj sredstev za pomoč prizadetim od potresa v Makarski, da nam pošljete denar ali druge prispevke najkasneje do 10. februarja, ker bomo tedaj akcijo zaključili.

OKRAJNI ODBOR RK NOVO MESTO

V centralni komite LMS

so bili izvoljeni tudi naslednji mladinci iz našega okraja: Matjaž Puš, Vlado Deržič, Milena Volčjak, Ivan Ogorevc in Franc Slavšek.

V LETU MANIFESTACIJ

Sobotno posvetovanje s predsedniki občinskih svetov Svobod in prosvetnih društev v Novem mestu je bilo sklicano z namenom, da se pripravi večja akcija proti neokusnemu kiču zunaj stanovanjskih zgradb in javnih prostorov, da dobijo predsedniki občinskih svetov napotke, o čem naj razpravljajo plenumi predsedstev in da se pogovorijo o letošnjih kulturnih manifestacijah v občinah in v okrajnem merilu.

O neokusnem kiču v stanovanjskih in javnih prostorih kakor tudi o nepotrebnih navlakih zunaj zgradb je bilo že veliko razprav, narejenega pa malo. Ker podobna vprašanja obravnavajo tudi druga društva, organizacije in ustanove, bi bilo prav – so menili na posvetu – da bi delali skupaj. Treba bi se bilo posvetovati z ljudskimi oziroma delavskimi univerzami, da bi pripravile predavanja, na podlagi katerih bi se v ljudeh izstrelval čut za lepoto, da bi vedeli, kaj njihove prostore krasijo, kaj pa je samo navlaka. Posvetovanje je podprlo predlog, naj bi bilo v ta namen več slikarskih in drugih razstav.

Predsedniki občinskih svetov so potem poročali o pripravah za kulturne občinske revije, tedne kulture in o prvih prijavah za okrajno revijo kulturnih skupin, ki bo v drugi polovici aprila. Nato so sklenili, da bodo material za okrajno razstavo slikarjev amaterjev zbrali do konca februarja. Ta razstava bo pravzaprav uvod v okrajno revijo.

V razpravi je bilo nadalje omenjeno, da bodo v poletnih mesecih v Krškem tri do petdnevni seminarji za režiserje, pevovodje in voditelje klubov, katerih naj bi bilo že proti koncu

februarja ali v začetku marca.

V prvi polovici marca bodo po vseh občinah plenumi predsedstev pri občinskih svetih Svobod in prosvetnih društev. Razpravljali bodo predvsem estetski vzgoji članstva, klubov in delavnosti društev. Pripraviti bo treba podrobne analize, ki naj bi v prvi vrsti pokazale vzroke za nedelavnost posameznih društev, na drugi strani pa možnosti, da se na določenem področju ustavovi klub. Precej jasno podobo v okrajnem merilu bodo dobili z anketo, na katero naj bi o razvoju in oblikah kulturnih dejavnosti odgovorili ljudje vseh poklicev in starosti.

Predsedniki občinskih svetov so potem poročali o pripravah za kulturne občinske revije, tedne kulture in o prvih prijavah za okrajno revijo kulturnih skupin, ki bo v drugi polovici aprila. Nato so sklenili, da bodo material za okrajno razstavo slikarjev amaterjev zbrali do konca februarja. Ta razstava bo pravzaprav uvod v okrajno revijo.

V razpravi je bilo nadalje omenjeno, da bodo v poletnih mesecih v Krškem tri do petdnevni seminarji za režiserje, pevovodje in voditelje klubov, katerih naj bi bilo že proti koncu

naj bi se iz vsake občine udeležilo najmanj devet ljudi. Hkrati bodo pripravili predlage za udeležence več nadaljevalnih seminarjev v republiškem merilu, ki bodo v raznih krajih Slovenije. Prav bi tudi bilo, so menili ob koncu posvetovanja, da bi pri sestavljanju občinskih statutov sodelovali tudi predstavniki kulturnih društev, saj bo le tako kulturna dejavnost lahko postala enakovredna drugim zvrstjem družbenega dela.

–iz

Prve prijave prihajajo

Na razpis okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev za »Revijo kulturne dejavnosti 1962« v Vidmu-Krškem prihajajo prve prijave. Tako so se do sedaj prijavili trije pevski zbori, dve igralni skupini in trije zabavni ansamblji. Rok za prijave je do 5. marca. Po poročilih občinskih svetov o pripravah skupin za to revijo pričakujejo na okrajnem svetu do konca roka prijave najmanj 25 do 30 skupin, kar je lepo število pri strogih pogojih glede kvalitete. Na reviji bo lahko sodelovalo le 11 skupin, ki bodo najboljše med prijavljenimi. Prihodnji bomo pričeli seznanjati bralce z delom posameznih prijavljenih skupin.

Kuharska skupina pri praktičnem delu na prvem tečaju za pridobitev strokovne izobrazbe (polkvalifikacije) za poklic »kuharski in natačarski pomočniki«, ki ga je organiziral Zavod za napredne gostinstva in gospodinjstva v času od 18. januarja do 3. februarja v Novem mestu. Tečaja se je udeležilo 28 delavcev iz gostaških obratov in obratov družbenega prehrane. — Tečaji za pridobitev strokovne izobrazbe prve in druge stopnje se bodo na zavodu letos še nadaljevali.

VРЕМЕ

OD 9.-18. FEBRUARJA

Okrog 10. februarja močna ohladitev s snegom do nizjin, v ostalem pretežno lepo vreme. Okrog 17. februarja poslabšanje.

TRIJE „PRIMERI“

■ V tretjem tromesečju so znašali povprečni osebni dohodki delavcev 34 tisoč dinarjev na mesec (upoštevaje naporno in nevarno delo ter stalno pripravljenost v slobom vremenu je znesek realen), povprečni mesečni dohodki uslužencev pa so znašali 45 tisoč din, kar je z ozirom na njihovo strokovno ravnenec, saj v podjetju nima še vedno nobenega inženirja. V novembru lani so se osebni dohodki po novem pravilniku precej povečali. V decembri so narasli še bolj: 75 ljudi iz 102 članskega kolektiva je ostalo pri 35 tisočah, 20 jih je prejelo po 55.500 din, 25 po 68.400 din, 4 po 88 tisoč din in 4 po 128 tisoč din! Vsi zneski so povprečni po skupinah. Podjetje: Elektro Novo mesto.

■ V septembru so povprečni osebni dohodki delavcev znašali 18.040 din, uslužbenec pa 28.150 din. V decembri lani je kolektiv (boljše: del kolektiva) dosegel svojevrsten rekord. »Razdelili« so individualni in kolektivni učinek. Prvega so razdelili 146 tisoč, drugega pa 1 milijon 628 tisoč din. Kolektiv šteje 102 člana. 78 članov kolektiva je prejelo 541 tisoč din učinka obeh vrst (osebni dohodki za 53 ljudi so bili povprečno po 13.300 din, za 25 ljudi pa povprečno po 35 tisoč din). Preostalih 18 tisoč din individualnega in 1 milijon 215 tisoč din kolektivnega učinka pa si je prilastilo 24 ljudi v podjetju! Osebni dohodki teh avrščikov v podjetju so za osmorico izmed njih znašali po 67 tisoč, za 9 po 80 tisoč, za 4 po 82 tisoč in za tri izmed njih po 121 tisoč din (zneski so po skupinah povprečni). Podjetje je bilo zato, da bi laže prenašalo bremena in velike anuitete, izjemno pavšalizirano. V polletju so odvedli na sklade celih 7 tisoč dinarjev! Z decembrskim izplačilom je bil plan osebnih dohodkov presezen za 30 odstotkov. Podjetje: Mlekarina Novo mesto.

■ V tretjem tromesečju so se osebni dohodki vsega kolektiva v primerjavi s prvim tromesečjem lanskega leta povečali za 70 odstotkov.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Te dni bo začela veljati nova uredba Zveznega izvršnega sveta o začasnih carinskih tarifah. Novost je med drugim v tem, da bodo po novem oproščeni carinski dajatev tisti, ki uvozijo blago v vrednosti 30.000 din in so bili v tujini vsaj 5 dni, toda samo enkrat na leto. Carina se nadalje ne plačuje na primer od potrebsčin za gospodinjstvo (razen prevoznih sredstev), ki jih jugoslovenski državljan uvozijo v domovino po službovanju v tujini najmanj leto dni, nadalje

tovilo skladno naraščanje dohodkov komun in prevzemanje novih pristojnosti.

● Letos bodo volitve v hišne sante. Sekretariat zveznega odbora SZDL Jugoslavije je v zvezi s tem poslal svojim organizacijam pismo, v katerem jih opozarja na sklepe komisije za družbeno upravljanje o problemih in nalogah na tem toriu. V njem je med drugim poudarjeno, da je od letošnjega leta vzdrževanje stanovanj in hiš prvenstveno interes hišnih sestov in

nost, ki je v težavah in ki nazaduje za drugimi, obravnavati preveč mačehovsko. Nasprotino, predvideti je treba učinkovite ukrepe, da bi odpravili pomanjkljivosti, ki zavirajo hitrejši razvoj. Uveljaviti je treba ekonomski odnose, vpeljati ekonomski cene za komunalne storitve in izvršiti prehod iz statusa ustanov na status podjetij.

● Jeseni bodo zamenjali osebne izkaznice. Odpadli bodo mnogi podatki iz dosedanjih izkaznic, tako opis državljanov in tudi prstni odčisi ne bodo več potrebni. Nove osebne izkaznice bodo bolj praktične in bodo veljale 10 let. Izkaznica bo karton v polivinilskem ovitku, zaprt s posebnim stropjem. V levem kotu bo lastnikova fotografija in številka izkaznice. Na zgornjem robu bo napisano ime države, republike in občine, ki je izdala izkaznico, v sredini pa ime in priimek državljanata ter leto in kraj rojstva.

● Letos bo odšlo na avtomobilsko cesto na odsek Parča-Osipaonica 264 mladiških delovnih brigad z 31.000 brigadirji, ki bodo zgradile 95 kilometrov sodobne avtomobilske ceste.

● Zdaj je že znana bilanca potresov v makarskem okraju: 3333 družin z 12.292 člani je ostalo brez doma. Najbolj so trpeče hiše v občini Makarska, kjer je nad 1000 družin ostalo brez strehe nad glavo. Zaradi razpokanih zidov in premikanja tal grozi nevarnost, da bi se utegnilo porušiti še 813 hiš.

● Ko še nismo odstranili sledov prve nesreče, že nas je prizadel druga. Vtem ko je v Sloveniji že nekaj dni lepo, sončno vreme, je drugod, na primer v Beogradu, zapadel tak sneg, kakor ga že dolgo ne pomnijo. Ponekod so hudi zmeti, visoki celo tri metre, zavrli ves železniški in cestni promet. V Makedoniji so plazovi terjali smrtno žrtev. Sneg je zapadel tudi v obalnih krajih in povzročil veliko škodo. Na Rabu je orkanska burja poškodovala skoraj vse stavbe.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Washington je po posvetovanju z Londonom, Parizom in Bonnom zavrnjal najnovješji sovjetski načrt o rešitvi nemškega in berlinskega problema, ki ga je sovjetski zunanjji minister Gromiko izročil že 12. januarja letos ameriškemu veleposlaniku v Moskvi — Thompsonu.

Sovjetski načrt določa, da bi zahodni Berlin postal član Organizacije Združenih narodov skupaj z Vzhodno in Zahodno Nemčijo. Pri tem bi štiri velesile jamčile svoboden dohod čez vzhodnonemško ozemlje do Berlina. Odgovor Washingtona na ta najnovješji sovjetski predlog je negativen, ker »Zahod ne prizava Demokratične republike Nemčije«. Zahodni komentari, posebno zahodnonemški, opozarjajo, da bi sprejetje tega predloga ponemilo razkosanje Nemčije.

Furancoski predsednik de Gaulle je v svojem dolgo pričakovanem govoru napovedal skorajšnji mir v Alžiriji kljub rovarjenju in teroru OAS. Pred njegovim govorom so okrepili policijske sile v Parizu z oklepnnimi vozili, a tudi v Alžiriji je armada storila vse, da bi preprečila morebitne nerede.

Vsi komentatorji se strinjajo, da je skrajni čas za sklenitev miru v Alžiriji. Vsako zavlačevanje koristi samo francoskim teroristom, ki s svojo dejavnostjo sistematično izpodkopujejo ugled in moč V. republike. Skrajni čas je že, da de Gaulle postavi na preizkušnjo zvestobo francoske armade v Alžiriji, ker bo v nasprotнем primeru tudi armada, ki je tako in tako že infiltrirana z osovnimi teroristi in simpatizerji, odpovedala pokorčino Parizu.

kolektivi to vedo ali je to so prav takšni pojavi ponoven dokaz pravilnosti trditve, da mora vsak kolektiv v pravilniku določiti meje najvišjih in najnižjih povprečnih prejemkov, ki se lahko izplačajo?

■ Ne moremo mimo ugotoviti, da je neposredni proizvajalec — delavec v primerih takšnega popačenega nagrajevanja po delu nujno pravilno, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se pa: kako bi jih sprejeli delavci bivšega KGP (kmetijski delavci so najslabše plačani na sploh) če bi takrat vedeli, kako temeljito so izpraznili malno pred zdužitvijo? Slišati je, da se posamezni »vodilni« iz bivše Mlekarne dokaj prizadeleno potegujejo za vodilna delovna mesta v novem kombinatu. Sicer pa o njihovih gospodarskih sposobnostih dovolj nedvoumno pričajo številke, ki smo jih našteli.

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni do tolikih prejemkov? Kakšna merila so uporabili za merjenje učinka posameznikov, katerim so osebni dohodki zavidičivo hitro in lahko porasli v stotisoč?

■ Nihče ni proti poviševanju osebnih dohodkov, dovolj dolgo pa že razpravljamo, govorimo pa v pišemo o tem, da je lahko vsakomur, ki hoče razumeti, jasno, da semejo osebni dohodki naraščati samo vzporedno s povečevanjem storilnosti. Vprašujemo se, če so v teh treh kolektivih (pa tudi se kje drugje!) v decembri lanskega leta res za toliko povečali storilnost, da so bili upravljeni

„Dokler bom jaz tvoj šef...“

Kadrovske službe v podjetjih so marsikje

Po ogromni kampanji v letih 1960, 1961, ki je mimogrede rečeno, več škodila kot korištila celj stvari, so kadrovske službe v večini podjetij zreducirane na administrativno poslovanje.

Kje so danes tisti, ki bi vsaj besed napisali o tem, kako se razvijojo te službe po posameznih podjetjih? Ali še sploh kdo bdi nad njihovim razvojem, razširijo in uveljavljajo? Ali pa je morda vsa stvar zaspala in je skrb za ljudi prepričena poedincem, ki brez strokovnega znanja o delu z ljudmi vodi, skriti za kakšno komisijo, vso kadrovsko politiko podjetij?

Varnost pri delu, izobraževanje, politiku nagrajevanja, socialni problemi, delovni odnosi, kadrovjanje - usmerjanje v poklice itd., vse to so problemi, ki zahtevajo vsaj toliko znanja, kot ga zahteva zapleten tehnični problem pri stroju. Toda kljub temu ne posvečamo tem problemom skoraj nikake skrbi.

Samovolja izpodnaša kadrovsko službo

Ce bi hoteli odkrivali vzroke, bi naleteli najprej na najhujšega nasprotnika urejene kadrovske službe, na samovoljo, naj si bo to deloval, mojstrov ali vodilnih ljudi tja do direktorjev. Samovolja in urejena kadrovskna služba, ki sloni na delu strokovno izobraženih ljudi, sta kot noč in dan, ki se nikdar ne ujameva. To je poglaviti vzrok, da je kampanja za ustavljavanje te službe v podjetjih zamrla prej, preden so bile te službe sploh ustanovljene. In zopet so dobili samovoljnje v roke nov adult, češ to je krik časa, od danes do jutri...

Medtem pa se naprej dogajajo stvari, ki niso v soglasju z najosnovnejšo moralo, kaj seže, da bi govorili o človeških odnosih.

Kongres: potrdilo dela

VII. kongres LMS je za nam. Nad pet sto delegatov in gostov iz vseh slovenskih okrajev in gostov iz drugih republik ter zamejstva je poslušali številne referate o uveljavljajoči se mladini, o dejavnosti katere je spregovorilo 137 diskutantov. Kongres je osvetil mnoge probleme, ki jih resujejo vse aktivi in sekretariati organizacij Ljudske mladine, zlasti pa je potrdil dejstvo, da mladina že stopa z ramo ob ramu z ostalimi organizacijami k sodobni graditvi družbenega stvarstva. Nekaj misli o kongresu in njegovih zaključkih nam je povedal tudi udeleženec kongresa Vlado Deržič, predsednik okrajnega komiteja LMS v Novem mestu, ki je odgovoril na nekaj vprašanj.

V dnevnem diskusu je bilo zaslediti, da so referati in razprave zelo obširno poročali o dejavnosti mladine, ki je v obdobju med dvema kongresoma razvila nove oblike dela skladno s splošnim družbenim razvojem.

Deset dni brezplačnega oddihha v Šmarjeških Toplicah!

Razširjamo spisek daril letosnjega nagradnega žrebanja s prispevki naših znanih delovnih kolektivov:

RUDNIK RJAVA PREMOGA NA SENOVEM bo prispeval 1 tono premoga;

»BETIE«, belokranjska trikotažna industrija v Metliki: 1 garnitura ženskega perila;

ZDRAVILISCE SMARJEŠKE TOPLICE bo nudilo enemu izmed naših izrebanih naročnikov prizeten 10-dnevni brezplačni oddih v čudovito lepi okolici in miru Šmarjeških Toplic!

MESO-IZDELKI iz Mokronoga: za 2.000 din mesnih izdelkov;

KONFEKCIJA »LISCA« v Sevnici: 3 garniture svojih odličnih izdelkov, s katerimi je požela na nedavnom sejmu MODA 1962 VISOKA PRIZNAJNA strokovnjakov svoje panege.

NE POZABITE: v nagradnem žrebanju bodo sodelovali samo stalni naročniki našega tednika, ki prejemajo DOLENJSKI LIST na svoj domači naslov!

na mrtvem tiru

»Dokler bom jaz šef, ti ne boš nikoli končal tehnične šole, te bom dal pa na smerško delo.«

»Nešteoto delavcev je že delalo pri tem stroju, pa ravno ti si moral vtakniti prst med valje! Zdaj, ko imas trde preste, nimamo zate dela. Saj veš, ekonomski enote!«

»Dokler si na delu, delaj, po šitu pa skači za svojim stanovanjem, kolikor hočeš!«

Delavec bi rad zamenjal delo, ki mu ali fizično ne odgovarja ali pa ne najde v njem zadovoljstva. Redno naleti pri svojih predpostavljenih na gluhu ušesa, postal je zagrenjen in zakrnjen. Ne vidi perspektive.

Taki in slični problemi izbijajo vsak dan na površje. Vsak dan tarejo delavce težave osebnega značaja, ki pa so vse povezane z njegovo delovno storilnostjo, z njegovim delovnim uspehom.

Se bomo mar še čudili, da produktivnost, ki je bila dosegena največ z izboljšavo strojev, ne raste več, vsaj takoj ne, kot smo predvidevali. Brez pretiravanja! Produktivnost bo rasla hitreje le, če bo odnos investiranja v kader v sorazmerju z investiranjem v strojni park. Skrb za kader mora postati vzoreden, če že ne glavni predmet obravnavane pri našem nadaljnjem tehničnem in gospodarskem razvoju. Zanemarjanje tega problema bo imelo večje posledice, kot jih lahko predvidimo.

Za stroj hitro poskrbimo, za človeka pa že počasnej!

Zastareli strojni park zamenjamo s sodobnimi napravami v kratkem mesecu ali letu. Človeka v tej dobi ne spremeniš, niti ga moreš vzgojiti. Nekateri podjetja (boje rečeno: samovoljnje) v nekaterih podjetjih so z veseljem

ugotovili, da je kampanje konec in da so srečno prestala ta sugestivni pritisik, sedaj pa zopet vse po starem. Res, da kadrovske službe ni mogoče čez noč ustvariti, ker to ni stroj, pač pa se z dolgotrajnim usposabljanjem in nehnino skrobo, da zasnovati bodoča kadrovskna služba iz poštenih, temu delu naklonjenih, neoporečnih ljudi predvsem iz kolektiva.

Morda bi po teh kriterijih merili razvijanje, krepitev samoupravljanja v podjetjih; če so in do kakšne mere so razvili prav kadrovsko službo v podjetju. Morda bi bilo tako merilo jasnejše kot pa, če merimo po tem, koliko sej je imel DS ali UO in če so pravočasno predložili razne pravilnice.

Delavci so, »začudo, zelo dobro sprejemali delovanje kadrovskih služb, kjer so pač že vsaj delno začele z delom. S precej zaupanja so prihajali k posameznim referentom in iskali tako ali drugačno rešitev, pomoč, spodbudo, na-

svet, odločitev. In ko so nekateri brezrčni mojstri ali še pagonov ob ustanovitvi ekonomskih enot ugotovili, da bo vsak bolni ali invalidni delavec balast za ekonomsko enoto, so prav kadrovskne službe bile tiste, ki so izdelale takojšen predlog za rešitev problema starejših, bolnih in invalidnih delavcev.

Kaj pa tam, kjer teh služb ni bilo? Casopisi tu in tam zabeležijo novico, kako so invalidnega delavca odpustili.

Za vzrok se je že našla motivacija, pa čeprav ukinitev delovnega mesta. Ne bi želel nadaljevati s temi splošnimi ugotovitvami. Res je, da so kadrovskne službe v večini podjetij na našem področju na mrtvem tiru, da je vzrok tudi očiten in da subjektivne sile v posameznih podjetjih tudi niso našle toliko časa, da bi se za človeka na delovnem mestu kaj več pozanimale. Nekaj pa je tudi izjem.

V prihodnjih številkah morda kakšen konkreten primer iz naših podjetij, ustanov ali uradov. P. m.

KMETIJSTVU VEČ KVALIFICIRANIH DELAVEV!

Na zadnji seji upravnega odbora Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov v Novem mestu smo razpravljali tudi o izobraževanju kadrov v kmetijstvu. Pomanjkanje kvalificiranih delavcev in mojstrov je v kmetijskih organizacijah našega okraja vse bolj preteče. Tako kot v industriji si tudi v kmetijstvu ne moremo zamisliti sodobne proizvodnje brez kvalificiranih delavcev in mojstrov.

Zelo nam manjka kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev, živinorejec, sadjarjev in poljedelcev. Posedanje šole niso da-

le dovolj kvalificiranih delavcev. Nižje kmetijske šole so imele namen, izobraževati in usposabljati mladino za kvalificirane živinorejce, vinogradnike in podobno, toda žal niso dosegle svojega namena. Absolventi nižjih kmetijskih šol so še rajši kamor kolikor drugam kot v proizvodnjo. Dobili so že toliko teoretičnega znanja, da so lahko nadaljevali študij na drugi stopnji ali v solah drugih strok, kmetijstvo pa je ostalo brez kvalificiranih delavcev. Torej so bile nižje kmetijske šole le odskočna deska za nadaljnje šolanje. Vinogradnik, sadjar, živinorejec postane lahko kvalificiran delavec ali mojster kot mehanik ali ključavnica, za enak trud pa bo moral dobivati enake prejemke.

V bodoče, sodi upravni odbor društva, bo potrebno izobraževati kadre v kmetijstvu na delovnih mestih. Hkrati s pridobivanjem praktičnega znanja naj se v kmetijstvu izobražujejo delavci tudi teoretično in tako postanejo kvalificirani delavci in mojstri svojega poklica.

J. S.

Mladinci za pomoč

Makarski

Plenum okrajnega komiteja LMS v Novem mestu, ki so ga sklicali 21. januarja, je razpravljal ozbiranju sredstev in drugih oblikah pomoči ponosrečencem pri potresu v Makarski. Tu je mladina bo prispevala svoj delež. V ta namen so že obvestili vse aktive, ki so se nabiralne akcije vneto lotili.

Seminar za mladinske aktiviste

22. in 23. januarja je bil na Grmu seminar vodstva mladinskih aktivov na Šolah II. stopnje. Največ govora je bilo o boljšem delu samoupravnih šolskih organizacij. Na nekaterih šolah bodo moralni mladinci bolj sodelovati z učiteljskim zborom, s šolsko skupnostjo, s šolskim in z občinskim mladinskim komitejem.

Ob vsaki spremembni naslovu nam sporočite svoj star in novi naslov!

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri MONTAZNEM PODJETJU

TOPLOVOD - LJUBLJANA

CRTO MIROVA 6

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

SKLADIŠNIKA za obrat Trebnje VEČ KLJUČAVNIČARJEV za obrat Trebnje

Pismene ponudbe poslati na zgoraj navedeni naslov.

Ekonomskim enotam več pristojnosti

Ekonomske enote, ki so jih v kmetijskih organizacijah uvedli lani, so z uporabo novih pravilnikov o delitvi člena dohodka v osebnih dohodkov bolj zaživelje. Pri razdeljevanju osebnih dohodkov pa bo treba še naprej razvijati oblike, ki naj spodbujajo k veči storilnosti. V novih pravilnikih je, kljub temu da predstavljajo znaten napredok, še vedno močno čuti mezdno miselnost. Te se proizvajalec v kmetijstvu oklepajo toliko bolj prav zradi sorazmerno nizkih dohodkov in slabših življenjskih pogojev (pomanjkanje stanovanj, oddaljenost od središč, slabi pogoji za razvedrilo in kulturni napredek ter podobno).

Približno tako so se pogovorili o ekonomskih enotah v kmetijskih organizacijah na nedavnem posvetovanju, ki ga je sklical okrajna kmetijsko-gozdarska zbornica. Glavni zaključek posvetovanja je bil: ekonomskim enotam bo treba prepustiti več pristojnosti. Razen tega bo treba pri izdelavi zaključnih računov ugotoviti, v kolikšni meri so pravilniki zagotovili povečanje osebnih dohodkov v sorazmerju s porastom storilnosti. Ce tega ni bilo, bo treba pravilnike pognati.

Majhno, toda uspešno podjetje

Komunalno podjetje »Remont« iz Senovega je bilo ustanovljeno šele pred doblim letom. Kljub težkočam pa je lani doseglo že 53 milijonov prometa. Malo uslužnostno podjetje ima zidarsko skupino, cementnino, kamnolom, slikarsko-plesarsko skupino in lesno emblazo na Velikem Kamnu. Letos pa namerava svojo dejavnost še razširiti.

Kopalni bazen tudi na Senovem

Dolgoletna želja mladine pa tudi starejših bo kmalu uresničena. Za dan rudarjev 3. julij bo otvoritev olimpijskega bazena. Z gradnjo so pričeli lani. Bazen bo poleg športnega igrišča Domačini upajo, da bo veliko pripomogel k razvoju turizma na Senovem.

»Nekaj sem še dolžan ...«

Zadnje tedne prihaja v upravo našega lista precej ljudi. »Naročino bom plačal!« »Nekaj sem pri vas še dolžan!« Poglejte, kako je z mojim dolgom pri vas...« Tako pravijo in dajejo denarice na zeleno polico pred blagajno. Hitro so postreženi in zadovoljni odhajajo.

Naročino za prvo polletje 1962 — ostala bo neizpremenjena: 450 dinarjev — bomo začeli izterjavati konec februarja; pobrali jo bodo pri vseh starih in novih naročnikih v Sloveniji pismeno. Naročnike izven Slovenije prosimo, da takoj sami nakažejo vsaj polletno naročino, če želijo list prejemati še naprej.

Se pred redno izterjava polletne naročnine pa smo začeli te dni opominjati tiste naše naročnike, ki nimajo čistih računov za lansko leto. Mnogi so v jeseni 1961 oddolžili plačilo naročnine z izgovorom: »Plačal bom kasneje...« Ta »kasneje« je z novim letom potekel. Vse zamudnike smo zato te dni posebej opozorili na takojšnje plačilo VSEH ZAOSTANKOV IZ LETA 1961. Tistim naročnikom, ki ne bodo takoj poravnali ostankov lanske naročnine, bomo še ta mesec na list ustavili. Ker živi Dolenski list pretežno od naročnine, jo moramo seveda dosledno pobrati. Pomagajte zato tudi vi, da bo v naših knjigah red in da boste list v redu dobivali!

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Izobraževanju povsod prvo mesto!

Program delavske univerze naj postane resničen odraz potreb naše komune

O organizirani obliki izobraževanja odraslih v brežiški občini moremo govoriti od ustanovitve Delavske univerze, to je od oktobra 1959 dalje. V šolah, tečajih in seminarjih ter na samostojnih predavanjih se je medtem izmenjalo že precejšnje število občanov. Za nami sta dve delovni sezoni in pol. Uspehi so kar lepi in tudi izkušnje razmeroma bogate.

Toda ko skušamo ugotoviti, kakšne so potrebe po izobraževanju, uvidimo, kako skromen začetek je to. Družbeni, gospodarski in tehnični razvoj ter vedno pomembnejša vloga delovnih ljudi v proizvodnji terjata nenehno strokovno, splošno, družbeno-ekonomsko ter politično-ideološko izobraževanje državljanov. Da bomo temu lahko uspešno sledili, je potrebno trajno sodelovanje vseh gospodarskih in družbeno-političnih organizacij z izobraževalnimi ustanovami v komuni. Skupno delo naj bi se odražalo predvsem v programu delavske univerze, ki vključuje vsa področja izobraževanja. Sele potem bomo lahko polnjevali vzgojo delavca upravitelja.

Tudi ta problem ni nerešljiv.

Ko bodo zagotovljena sredstva za osnovno dejavnost delavske univerze, bo trenutna kriza mimo.

Delavska univerza v Brežicah se je letos usmerila predvsem na intenzivne, strnjene oblike izobraževanja, s katerimi skuša sistematičneje do polnjevanja vzgojo delavca upravitelja.

V večerni ekonomski šoli študira v 3 oddelkih 90 slušateljev in te dni bo verjetno pričel tudi pripravljalni tečaj za 7. in 8. razred osnovne šole. Prijavljenih je blizu 20 kandidatov. V teku je večerna politična šola za odrasle in mladinska politična šola, katere organizacijo je prevzela mladina sama. V okviru delavske univerze teče še »Šola za življenje« drugo stopnje, ki je letos prvi poskus, posredovati mladini pravilne poglede na zakon, vzgojo in odnose med spoloma.

Z sindikalne podružnice v občini Brežice se pripravlja na letne občne zbrane. Občni zbor, ki je skupščina vseh članov sindikata določene organizacije, je lahko dober in uspešen, če je sindikat med letom delal in če so osnovni odnosi in problemi razčleneni. Te priprave potekajo na predvollilnih konferencah. Sestanki morajo biti prava tribuna pripravljalcov, od katerih je tudi odvisen potek samega občnega zebra.

S sindikalno podružnico kmetijske zadruge Brežice je že opravila predvollilne konference in bo občni zbor podružnice v soboto, 10. februarja, v dvorani opekarne v Brezini. Take konference so imeli v 7 pododborih in večjih enotah. Izvršni odbor podružnice je pravilno odločil, da je delo na manjših sestankih boljše in da se rodobneje obravnavajo problemi dela sindikata, zadruge in posameznih ekonomskih enot, kar so potrdili tudi sami zborovalci. Na sestankih so obravnavali planske naloge, realizacijo, produktivnost dela, delovno disciplino, higieno-tehnično varstvo, delovni dohodka in strokovno izobraževanje delavcev. Poslovanje zadruge v preteklem letu so pozitivno ocenili, saj so dosegli skoraj 1 milijard prometa, s čimer se uvrščajo med najmočnejše gospodarske enote v občini Brežice. Pri utrjevanju samoupravljanja se uveljavljajo kolektivi ekonomskih enot. Skupni in posamezni problemi se rešujeta s funkcjami.

Naj bi bilo v dobrih razmerah, da se lahko izvede vse, kar je potrebno.

— Morda ga ima pod klopjo — se je oglastil Tonček.

— Da ga nisi izgubila na poti v šolo! — je dodal drugi.

— Gotovo ga ima v pušici...

Tako so modrovali vsevprek, pripravljeni, da pomagajo iskati izgubljeni denar.

Nisem vedela, kaj naj storim. To je bila prva tativina v mojem razredu in globoko me je pretresla. Zelo se mi je, da moj razred ni popoln, da je v njem nekdo, ki ne živi z nami tako, kot je prav in poštano. Čutila sem, da moram poiskati krivca, toda — kako? Nah preiščem torbice? Tako tuje mi je to. Pa tudi ni dovolj. Učenca moram privesti do spoznanja, da ni ravnal prav, do spoznanja, da se mora tuji lastnini sam odpovedati. Kako naj to storim?

— Otroci, — sem spregovorila, — med nami je nekdo, ki nima rad vseh učencev, ki ne spoštuje mene, ki ni pošten...

Obrazi so napeti, oči vprašajoče... Samo Mihael pogled je nekam zbegao. Pogleda v okno, na tla, nato me ne in se nemirno prestopa.

S težavo se mi je vrnila misel: si res ti, Mihael? Umaknila sem pogled, da ne bi vzbudila pozornosti in nadlejava.

— Kdor je to storil, naj jutri pred pričetkom pouka položi denar nazaj na klop. Tako bomo vedeli, da tisti, ki je to storil, ni pomislil, kaj dela. —

Nestrpno smo pričakovali naslednjega dne.

Ko smo stopili v razred, je ležal na klopi lepo zravnana stotak in poleg njega debela rumena hruska...

Vsi smo bili veseli in odšelj je jasen tudi Mihael pogled. Premagal je željo po tuji lastnini in pri nas je zopet lepo.

M. K.

Na primer klubsko se je zadržalo, da bo vse, kar je potrebno, potrebovalo skupščino, ki je bila na primer klubsko sebo, zakurjeno, oprenljivo s časopisi in revijami, ki prav gotovo kavarna ne videla več mladine. Sredstva bi se lahko našla s pomočjo organizacij in zainteresiranih činiteljev, samo če bi nekdo začel. Prepričani smo, da bi se dalo to vprašanje re-

V dveh šolskih letih je razvoj prinesel marsikatero organizacijsko in vsebinsko spremembu v delu delavskih univerz. Nekatere hitreje sledijo času, druge iz teh ali drugih razlogov bolj počasno. Zadnje leto pomeni za delavske univerze značilno prelomico v pogledu finansiranja, to je prehod na ekonomsko poslovanje. Ta prehod ni težak za tovrstne ustanove v večjih, predvsem industrijskih krajih, ki imajo širši krog naročnikov — kolektivnih in individualnih, pri načinu pa je zaradi majhnega števila slušateljev delež šolnine na posameznika razmeroma velik. Nujno je, da so usluge delavske univerze državljana, ki ne smemo več se stavljati za mizo, ampak na delovnem mestu delavca upravitelja. Tam bomo najlaže ugotovili, katera splošna

lektive. Poljudno znanstveno predavanje je letos v programu manj, ker je to ena izmed najdražjih oblik izobraževanja.

Družbena vzgoja pripravljalec je sicer upoštevana v programu, uresničevati pa jo je težje. Zakaj? Zato, ker so teme preveč splošne in ker ni pravega sodelovanja med podjetji in njihovih samoupravnih organov. V podjetjih tudi ne bi smeli znamenjati urejanja notranjih odnosov, ki so lahko velika zavora za napredovanje produktivnosti.

Poglavitna naloga gospodarskih organizacij in delavske univerze naj bi bila, da ugotovijo, kolikšne so potrebe po kadrih in kakšno znanje potrebujejo njihovi delavci. Investicije v izobraževanje se bogato obrestujejo.

BREŽIŠKE VESTI

Po zakonu o ljudskih odborih se sklicujejo zbori volivcev zato, da bi kar največ državljanov sodelovalo pri delu občinskega ljudskega odbora, da bi se okreplila odgovornost ljudskih predstavnikov in ljudsko nadzorstvo nad delom občinskega ljudskega odbora.

Zbori volivcev sprejemajo tudi sklepe, ki so za občinski ljudski odbor obvezni, če so v skladu z določili zakona.

Pred zbori volivcev

S temi določili so zbori volivcev postavljeni kot najširša oblika sodelovanja med občani in njihovim ljudskim odborom.

V naši občini od jeseni 1961 ni bilo zborov volivcev. Tako je bil stik med občani in ljudskim odborom sorazmerno rahel. V mesecu februarju bodo sklicani zbori volivcev po vseh krajevnih odborih, da bi odborniki seznanili občane o delu ljudskega odbora. Poročilo za zboro je že pripravljeno. Zar je v njem le preveliko števil, ki državljanom ne povedo dosti, pa tudi, kako naj se človek v pičilih dveh urah znajde v kopici številk in slavi vprašanje, zahteva, terja pojasnilo itd.

Predlogi, katere dajejo zbori volivcev (včasih tudi zahteve), je potreben skrbno proučiti in, če je le kaj možnosti, tudi uresničiti. Res je, da ni mogoče ugoditi vsem potrebam, v takih primerih pa je gotovo prav, da se z občani pogovorimo in jim pojasnimo, zakaj ni mogoče uresničiti njihovih želja. Tako je možno iskat drugačne rešitve in vire, sicer imajo občani občutek, da se za njihovo mnenje nihče ne zanima, četudi to ni res.

Pa še nekaj o tem, ali naj bodo zbori volivcev povsod enaki, z istim dnevnim redom. Zdi se mi, da bi bilo tako pojmovanje zelo škodljivo, kajti prav gotovo imajo Brežičani drugačne probleme kot Bizeljsko itd. Ce je aktualno, da v Brežicah na zboru volivcev razpravljajo o stanovanjski skupnosti, njenem bodočem razvoju, ureditvi pločnikov, gradnji bizeljske ceste, tržnice in drugem, prav gotovo to ni aktualno za druge kraje. Vsak zbor volivcev naj razpravlja o svojih problemih in preko teh v občini, saj bi bilo obravnavanje s čisto lokalnih stališč skodljivo, četudi je res, da so občani za to najbolj zainteresirani.

Pri sklicanju in razpravah na zborih je treba vedno misliti na to, kako bomo dosegli sodelovanje čim širšega kroga občanov, pripravljacev in organov občinskega ljudskega odbora.

Delovni čas v mesnicah

Različni delovni časi v oskrbovalnih obratih so povzročili pri potrošnikih marsikatero negodovanje. Za trgovinske prodajalne je obratovalni čas že ustaljen, tako da se lahko potrošniki oskrbujajo vsak dan od 6. do 20. ure. V Brežicah imajo razen prodajaln, ki poslujejo s prekinjenim delovnim časom (opoldanski počitek), še tri NON-STOP prodajalne. Te prodajalne so: za živila in mešano blago, za tekstil in pohištvo ter specializirana prodajalna za tekstil in konfekcijo.

Svet za blagovni promet Občine Brežice je 31. januarja sprejel sklep o obratovanem času v mesnicah. Tako bodo mesnice v občini Brežice odprte v zimskem času od 1. oktobra (leta od 1. februarja), do 30. aprila od 7.30 do 12. ure in v letnem času (od 1. maja do 30. septembra) od 6. do 11. ure. To določilo velja za vse mesnice v občini; v mestu Brežice pa je vsak delavnik odprt po polnoči ena mesnica, in sicer v zimskem času od 16. do 17. ure, poleti pa od 17. do 18. ure. Ker mesnice poslujejo tudi v nedelje dopolno, so v ponedeljek zaprte (velja samo za mesto), razen dežurne mesnice, ki bo poslovala normalno po določenem delovnem času. V mestu so tri mesnice, od katerih bo vsak teden ena dežurna. Na vratih zaprtih mesnic pa bo vidno označeno, katera mesnica je ta dan dežurna.

Zdaj je v Brežicah 50 mladinc, dela pa jih samo 15. To je res, vendar pa je tako stanje tudi v marsikaterem aktivu brežiške občine. Razlika je le v tem, da predstavniki nekaterih aktivov mnogo govore, skoraj več, kakor nararedijo.

Na vprašanje, zakaj se zadržujejo v kavarni, ne bo težko najti odgovor. Ce bi imeli na primer klubsko sebo, zakurjeno, oprenljivo s časopisi in revijami, ki prav gotovo kavarna ne videla več mladine. Sredstva bi se lahko našla s pomočjo organizacij in zainteresiranih činiteljev, samo če bi nekdo začel. Prepričani smo, da bi se dalo to vprašanje re-

stvo potrošnikov, je dokončno urejen delovni čas za oskrbovanje z mesom in mešnim izdelki. ek

Kaj je z brežiško mladino?

25. januarja je bil v Dolenskem listu med brežiškimi vestniki objavljen članek »Kaj z brežiško mladino?«. Odgovor na ta članek je sledec:

Ugotovitve, da se mladina izjavila v kavarni ob taroku, so resnične, vendar poglejmo, če drugo plat. Ne samo sekretar občinskega komite LMS, tudi drugi ljudje se vprašajo, zakaj se zadržujemo samo v kavarni. Tem povemo: t e g a n i s m o m i k r i v i ! Ce bi imeli primeren prostor, kamor bi se popoldne lahko zatekli, ne bi bilo toliko govora o brežiški mladini. Na sekretariatu pravijo, da nimamo časa za aktivno delo in politično in ideološko izobraževanje, imamo pa čas za izlivjanje ob taroku. Nič ne bi bilo boje, da bi se občinski komite LMS vprašal, kaj nam je nudil ali se bole, kaj je sploh storil za nas? Ne mislimo premestiti krvide za takovo stanje le na mladinski komite; res je, tudi sami smo nezainteresirani; ta nezainteresiranost pa izvira se iz gimnazijskih let.

Zdaj je v Brežicah 50 mladinc, dela pa jih samo 15. To je res, vendar pa je tako stanje tudi v marsikaterem aktivu brežiške občine. Razlika je le v tem, da predstavniki nekaterih aktivov mnogo govore, skoraj več, kakor nararedijo. Gasilci pa se udejstvujejo tudi v ostalih organizacijah. Da bi bila njihova dejavnost še uspešnejša, so sklenili, da se združijo z gasilskim društvom Brežice-okolica, dela pa bodo v sekcijah. Pri nadaljnjem delu jim želimo mnogo uspehov!

IZ ARTIČ

Na občnem zboru Gasilskega društva v Sp. Pohanc je bilo prijetno poslušati obračun dela za preteklo leto: organizirali so proslavo v počastitev 20-letnice vstaje in 10-letnice ustanovitve ter pri tekmovanju dosegli šesto mesto. Ceravno so imeli težave z vajami. Razen tega so vzgojili aktivno pionirske skupine, ki je bila pri tekmovanju na drugem mestu. Gasilci so precej urživali za obnovbo gasilskega doma in priredili več zabavnih prireditvev.

Gasilci pa se udejstvujejo tudi v ostalih organizacijah. Da bi bila njihova dejavnost še uspešnejša, so sklenili, da se združijo z gasilskim društvom Brežice-okolica, dela pa bodo v sekcijah. Pri nadalnjem delu jim želimo mnogo uspehov!

BOGDAN BORČIĆ: POČITEK

Stanje šolstva v naši občini

Preteklo soboto so na razširjeni seji občinskega odbora SZDL Črnomelj razpravljali o šolstvu v občini. Seje sta se udeležila tudi predsednik okrajnega odbora SZDL Viktor Zupančič in podpredsednica OLO Novo mesto inž. Vilma Pirkovič.

Na področju črnomaljske občine je v letošnjem šolskem letu 21 osnovnih šol in ena gimnazija. Popolnih osemletk je šest, devet je podružničnih šol, šest je nepopolnih. Ker manjka učnih moči, se pouk ne vrši v Marindolu, Stražnjem vrhu, Radencih in Zagozdalu. Ena tretjina vseh v občini šoloobveznih otrok je v Črnomlju, najmanj pa v osemletki v Starem trgu (159 učencev). Od vseh os-

novnih šol jih ima devet legimnaziji pozitivno ocenje-po eno učilnico. Šolo na nih le 52 odstotkov dijakov. Povprečni šolski obisk je znašal 97 odst.

Lani v oktobru je bilo izvoljenih 25 šolskih odborov, od katerih pa ne delujejo vsi. Člani zelo aktivno posegajo v delo izobraževalnih in vzgojnih ustavnov. Zelo uspešna je oblika povezovanja s starši na roditeljskih sestankih, kjer lahko starši s predlogi in primbami veliko pripomorejo k uspešnemu delu šole.

Na šolah črnomaljske občine je precej težko tudi glede učnega kadra. Zlasti občutno je pomanjkanje predmetnih učiteljev in profesorjev na popolnih osemletkah; samo na črnomaljski šoli jih manjka deset. Kaže, da se bo stanje izboljšalo že letos z rešitvijo vprašanja stimulativnega nagrajevanja.

V letu 1961 je ObLO Črnomelj namenil v svojem proračunu za osnovno dejavnost šol 84 milijonov din, medtem pa so znašali samo osebni izdatki brez diaškega doma in delavske univerze 92 milijonov din. Povsem razumljivo je, da tako finančno stanje onemogoča samostojno goščodarjenje na šolah in zelo slabo vpliva na prosvetni kadar, kar tudi na organe družbenega upravljanja.

V razpravi je bilo ugotovljeno, da je potrebno pri izdelavi proračuna za leto 1962 poiskati vse možnosti za iz-

zboru so razpravljali tudi o socialnih problemih živečih borcev. Nekateri bivši borce niso na jasne glede priznanja dobe, ki so jo preživeli v NOB, in ne znajo uveljavljati svojih pravic. Razen tega mora biti vsak borcev član SZDL. Žalostno je, da je teh, ki so vključeni v to organizacijo, še zmeraj malo. Če koncu občnega zabora so sklenili, da bo dosedanjem odboru še naprej izpolnjeval svoje naloge.

Občni zbor organizacije ZB v Starem trgu je bil v nedeljo, 28. januarja. Razpravljali so o že izvršenih nalogah in se dogovorili, da bodo za krajevni praznik 1. junij postavili spominsko ploščo na osemletki v Starem trgu, ki bo spominjala na napad partizanov na fašistično postojanko. V ploščo bodo vklesana imena padlih borcev s področja Starega trga, verjetno pa tudi borcev iz Poljanske doline. Na občnem

-r.

Kmetijska zadružna v Starem trgu zaslubi priznanje, saj njen kolektiv tudi izven delovnega časa pridno odkujuje vse, kar prinašajo kmetije iz Poljanske doline. Prav je, da se zadružna zanima za kmetijskega proizvajalca in mu nudi vso pomoč. Kmetje so predvsem zadovoljni, ker dobijo svoje pridelke takoj plačane. Odkup bi zadružna lahko znatno razširila, ko bi imela dovoljenje za širši delokrog.

Alojz Cvetkovič

SLOVO OD GRAČANOVE MAME

Vzdolž Kolpe je pihal mrzel zimski veter, ko smo prejšnji teden na zadnji poti spremljali partizansko Gračanovo mamo. Taktične koračnice in snežinke, ki so se v ostrom vetru zaletavale v obraz, niso more bile molčečih spremjevalcev. Misel slehernega v sprevodu je bila pri Gračanovi mami, ki smo jo spremljali k prernemu počitku.

Njeno življenje je bilo težko. Mož ji je padel v prvi svetovni vojni in je morala sama skrbeti za devetčlansko družino. Njeni sinovi in hčere so kljub manjkanju rasli v zavedne rodoljube. Klicu OF, katere članica je bila tudi pokojnica od vsega začetka, se je prvi odzval sin Jure. Vest o njegovih smrti v boju za Dražgoše je bila za mati grena, toda ni je omajala. Prvemu sinu so sledili še ostali štirje. Njene matične skrbi, ki je bila prepojena z gorečim domljubljem, je bil deležen marsikateri partizan, ki je v mrzlem zimskem dnevnu iskal zavetja pod borovim strelom v Kovačjem gradu.

Edo Gale

NOVICE ČRНОМАЛЈСКЕ KOMUNE

ADLEŠIČI: čemu odlašanje za spomenik borcem NOB?

28. januarja je bil v Adlešičih občni zbor ZB NOV. Stevilna udeležba je pokazala, da se bori zavedajo pomena organizacije. Občni zbor je temeljito analiziral delo organizacije in težko ekonomsko stanje nekaterih borcev, zato je bil sprejet sklep, da organizacija naredi seznam vseh zdravstveno in socialno ogroženih borcev ter jim nudi potrebno pomoč.

Veliko kritike je bilo izrečene na račun spomenika

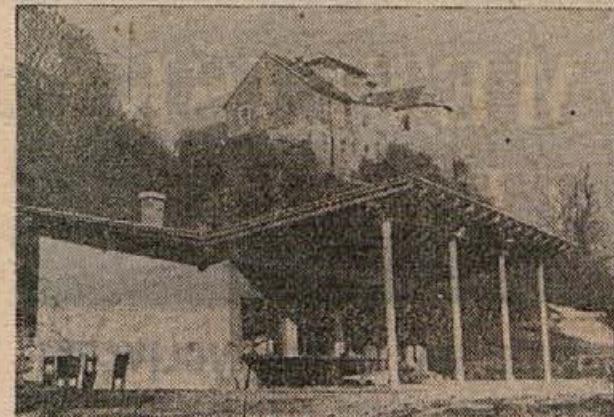

BOGDAN BORČIĆ: Deček

padlim borcem, pokopanih na pokopališču v Adlešičih. Organizacija je izvršila v preteklem letu prekop teh borcev ter jih prenesla v skupino grobnico, vendar načrta za gradnjo spomenika ni, kljub temu da si je že več komisij ogledalo, skiciralo in fotografiralo teren, kjer naj bi stal spomenik. Občni zbor je sklenil, javno pohvaliti šoferja reševalne postaje v Črnomlju, Mirana, ker je ob ne-

boljšanje stanja v šolstvu. Doseči je potrebno, da bi se gibal osebni dohodek prostnih delavcev nekako vzpopredno z gibanjem dohodkov v gospodarstvu. Da bi lahko šolstvo vsaj delno zadostilo vsem potrebam, bi moral znašati letošnji sklad za šolstvo 142 milijonov din, poleg tega pa bi bilo potrebno še 15 milijonov din za redno poslovanje delavske univerze, diaškega doma, otroškega vrtca in zavoda za prosvetno-pedagoško službo ter za rezervni sklad.

-pb-

Tako je zdaj na Vinici: sončen zimski dan je bil, pa smo kar pozabili na sneg in burjo ob prijazni Kolpi in v mikavinem gostišču (campingu) pod viniškim gradom ...

Za lepšo podobo Vinice

Na Vinici imamo že skoraj pomladansko vreme. Sonce je privabilo prve znanilce pomladi, ki ob prisojnih pobočjih že kažejo počajanke. Skoraj bo pomlad in za njo poletje, ko se bo ogrela naša Kolpa in nas bodo obiskali turisti. Morda si bo kdo začel preživeti dopust na Vinici, se naužiti svežega podeželskega zraka, obujati spomine na partizanska leta, občudovati bele breze ali obiskati dom velikega pesnika Otona Župančiča ali njegove svetore v muzeju, ki je v njegovih rojstni hiši ...

Prav bi bilo, da se Vin-

čani dostenjno pripravimo na ta čas. V vinogradih in na polju zdaj še ne bo toliko dela, zato bi bilo nujno, da bi v februarju posvetili nekaj pozornosti ureditvi pročelij naših domov, dvorišč, vrtov in podobno. Ponekod so zelo zanemarjene gredice ob hišah, še bolj klavrn pa je pogled na ograje, ki leže nagnjene k hišam ali celo na cesto. Treba je le malo truda, da bi se spremenila podoba našega kraja. Nastemo starih, razpadajočih ograj bi lahko posadili okrasno grmečevje, stezice v vrtovih in med hišami bi lahko posuli z peskom. Gredice bi lahko pripravili za kasnejše sejanje cvetlic, ki bi zakrile marsikatero staro in okrušeno pročelje, če to ne kliče po temeljitem popravilu. Vse stare, neuporabne hiše bi bilo treba podpreti, med njimi tudi garaž KZ Črnomelj — poslovne enote Vinica, ki v sedanjem stanju res kvarč celotno podobo kraja, razen tega pa ovira preglednost na ostrem ovinku.

V bližini spomenika padlim ima kmetovalec B. J. do skrajnosti zanemarjen zid svojega dvorišča. Ze večkrat je obljubil, da bo to urenil, toda doslej se še ni zganil. Olepševalna sekcijska pri organizaciji SZDL je pokrenila že marsikaj, da bi spremenila podobo Vinice, toda žal ni našla pravega razumevanja pri vseh prebivalcih. Tudi K. E. je že večkrat dobil nalog, naj uredi svoje drvarnice in dvoriščna vrata, ki razkazujejo rebra mimoidočim. Sprevodeniku avtobusa, ki je puščal smeti iz avtobusa pred trafiko na trgu pa je sekcijska poslala pismeni opomin.

Ali ni lepše živeti tam, kjer vladata čistoča in red? Iščimo zgled pri tistih Vinicanih, ki imajo vzorno urejeno okolico svojih bivališč! Lastniki hiš naj skupno z upravo za ceste rešujejo finančna vprašanja glede ureditev vrtnih ograj itd... Poskusimo pa se zami kar najbolj potruditi in urediti Vinico tako, da se bodo pri nas vsi dobro počutili. Kdo je v zadregi, kako bi naredil, naj si ogleda na Vinici hiše s številkami 38, 39, 27, 13, 22 in 55, kjer bo našel dober vzgled.

Jože Skof

Črnomaljčani so se poslovili od Černetove Lučke

Pretekli teden je nepričakovano umrla znana črnomaljska aktivistka Lucija Černe. Veličastni pogreb je najboljši dokaz, kako priljubljena in cenjena je bila med prebivalstvom.

Ze od rane mladosti je Lučka okušala vse tegobe otroka, ki je mnogo pregodaj izgubil najdražje — svojo mater. Oče je poskrbel, da se je — kljub težkim gmotnim razmeram — šolala na gimnaziji. Ona je želela še veliko več — studirati medicino, vendar oče ni zmogel tako velikih stroškov. Po končani nižji srednji šoli je absolvirala še srednjo ekonomsko šolo ter si že z 18 leti začela sama služiti kruhu. In zasluzek ni bil namenjen le njej, ampak je pomagala solati se svoji sestri in bratu.

Leta 1940 je živiljenjska pot usmerila Lučko v Belo krajino, kjer si je ustvari-

la srečen družinski dom. Okupacija je ni zatekla neprizapravljene. Ze takoj spočetka se je vključila v borbo proti okupatorju. Sodelovala je pri ustanovitvi narodnoosvobodilne odbora v Črnomlju ter v različnih drugih odborih. 1944 je bila sprejeta v ZK. Kot zavedna članica socialistične družbe je neuromorno delovala povsod, kjer je bilo potrebno.

Naporna živiljenjska pot je načela Luckino zdravje, vendar ji tudi bolezen ni preprečila dela. Neprizapravljena pa jo je izločila iz dočajanja smrt in prekinila plodno živiljenjsko delo ter ji onemogočila uživati sadeve lastnega ustvarjalnega dela.

Lik Černetove Lučke bo ostal Belokranjecem še dolgo v spominu, njeno živiljenjsko delo pa časten in živ spomenik!

METLIŠKI TEDNIK

PRIDITE NA ZBORE VOLIVCEV!

Občane metliške občine obveščamo, da bodo zbori volivcev v naslednjih krajih 9. februarja ob 19. uri v Drašičih; 10. februarja ob 19. uri na Lokvici in Grabrovcu; 11. februarja ob 9. uri na Suhorju; ob 14. uru na Radovici, Juriju Božakovem in v Slamni vasi; 13. februarja ob 19.30 v Metliki (kino dvorana); 15. februarja ob 19. uri v

Križevski vasi; 16. februarja ob 19. uri v Gradcu;

18. februarja ob 9. uri v Podzemljju;

ob 14. uri v Dobravicih, Rosalnicah in Krasincu.

Na zborih volivcev bomo obravnavali predlog občinskega družbenega plana za leto 1962 in ostala vprašanja.

Volivci, udeležite se zborov v čim večjem številu!

Zivahnna mladinska dejavnost v Gradacu

Ob proslavi šole VDV v Gradacu je mladinskemu aktivu podprt Drž. sekretariat za notranje zadeve televizijski aparat. Takrat je mladinski aktiv dobil tudi lasten prostor v gradskem gradu. Ta prostor je mladina uredila v prijeten mladinski klub. Tu se ob večerih in nedeljskih popoldnevih zbira mladina, gleda televizijo, posluša radio ali igra namizni tenis, kajti del prostora je prirejen tudi za športno udejstvovanje.

Klub upravlja upravni odbor. Ta je na svoji seji izdal pravilnik o delu in o redu v klubu. Za red skrbita po dva reditelja, ki se menjavata vsak teden. Upravni odbor ima lepe načrte za ureditev svojega prostora, vendar jih v celoti ne more izvajati, ker nima na razpolago potrebnih finančnih sredstev. Mladinski klub je za gradaško mladino nedvomno velika pridobitev. Pa ne samo za mladino, kajti sem prihajajo tudi starejši, ki zelo

radi gledajo televizijske oddaje. Mladinski aktiv je na občnem zboru izvolil nov odbor. Predsednik je Milan Skabar. Odbor je pokazal veliko volje za delo z mladino in se že resno spoprijema z nalogami, ki so pred mladinsko organizacijo na vasi.

P. M.

VAŽNO OBVESTILO

Vse občane obveščamo, da se v bodoče obračajo s prošnjami za nabavo dovojenja, za razstrelivo, za nabavno dovojenje za orožje in orožne liste na občinski organ za notranje zadeve, ne pa na OLO Novo mesto – oddelek za notranje zadeve, kakov je bilo doslej.

Iz pisarne tajništva ObLO Metlika

POMOČ PRIZADETIM

Kolektiv KZ Metlika je prispeval 2.600 dinarjev, krajevni odbor RK iz Metlike je zbral 10.000 din, osnovna šola na Radovici 1.897 dinarjev, krajevni odbor RK v Rosalnici 13.865 dinarjev, sindikalna podružnica trgovskih delavcev in uslužbenec 12.000 dinarjev. Na občinskem odboru RK, ki vodi akcijo, se je zbralo že večje število različnih delov obleke in obutve, ki bo poslana skupno, ko bo akcija zaključena. Doslej je bilo zbranega okoli 250 tisoč dinarjev.

Clini delovnega kolektiva Beti so sklenili, da bo vsak delal 6 ur za pomoč prebivalcem potresnega področja, kar bo zneslo 200 tisoč dinarjev.

obravnaval družbeni plan za leto 1961 – realizacija, osnovne smernice družbenega plana za leto 1962 (mnenja občine in sindikalnih voditeljev), odnos med komuno in podjetjem in vloga političnih in sindikalnih organizacij pri reševanju problemov komune in urejanju odnosov med njim in podjetjem. Predaval je predsednik ObLO Metlika tov. Franc Vrviščar.

– Ste posvetili katero vprašanje delavskemu standardu?

– Prav v naslednji temi, ki jo je imel tov. Ivan Zele, upravnik ljudske univerze, smo obravnavali skrb za živiljenjski in družbeni standard delavcev. Govorili smo o pekarni, stanovanjskih problemih, o skrbi za varstvo otrok, higienos-tehničnem varstvu, skrbi za zdrav telesni razvoj članstva, za športno in telesno vzgojno dejavnost in o skrbi za kulturno in zavorno življenje članstva.

– O čem ste še razpravljali na seminarju?

– Naslednja tema so bili pravilniki podjetij. Razpravljali smo o konkretni obravnavi pravilnikov v metliški občini. Tu so prišli v poštev pravilniki o delitvi čistega dohodka, o delitvi osobnih dohodkov, nato pravila in poslovni v podjetju, pravila o delovnih razmerjih, ob tem tudi problematika ekonomskih enot in obratov.

V četrti temi smo razpravljali o pripravi na občne zbole sindikalnih podružnic in druge organizacijske zadeve.

– Na koncu smo povprašali še tov. Franceta VRVIŠCARJA, predsednika ObLO Metlika, kakšen je bil namen tega seminarja.

Iz dneva v dan ugotavljamo, kako naglo gre gospodarski razvoj. S tem v zvezi se spreminjajo tudi mnogi predpisi in pravila o delu in poslovanju v našem družbenem sistemu. To zahaja veliko znanja od slehernega našega člana na upravnih mestih. Prav o tem smo hoteli razpravljati na sestankih celic članov ZK, vendar je to vprašanje preveč zapleteno, da bi se dalo tako rešiti. Opazili smo nesorazmerje med znanjem in predpisi, pravili in zakoni, ki jih zahteva delo v podjetju, ustanovi, obratu oziroma ekonomski enoti. Prav v ta namen smo izvedli ta seminar za sindi-

kalna vodstva in zamisel je dobra.

– Na vprašanje, kakšen je bil odziv, priprava in aktivnost članov seminarja, nam je tov. Vrviščar odgovoril:

– Vsakdo mora poznati celoten problem komune in sistem vplivov, ki so neposredno v zvezi z razvojem naše komune. Vse to je treba vskladiti, pregledati in različnih vidikov. Ne glede samo svoj problem, samo svoje zahteve in uspehe. Ravno zaradi tega smo povabili 45 delegatov, a dejanjski odziv je bil samo 18. Kje je tu krivida? In še to, tudi mnogi med delegati niso na takšnih mestih, ki bi to stvar sprovajali in jo prenašali naprej, in tudi sami nimajo dovolj znanja na tem področju. Na drugi strani se pa najodgovornejši člani, ki bi morali biti močno zainteresirani, seminari niso udeležili. Dobil sem občutek, da je bil seminar zaradi seminarja. Naj kar konkretno povem: Zavod za zaposlovanje invalidov je postal le enega

svojega predstavnika, a znano je, da imajo tam velike težave s sestavo pravilnika itd. Ravno tako KZ Metlika, tovarna Beti, katerih zastopniki se seminari niso udeležili, verjetno iz upravičenih razlogov. Pohvalno je, da je komunalna uprava poslala na to posvetovanje šest zastopnikov, prav tako pa tudi tovarne Novoteks, obrat II.

Kje leži krivida? Že same osnovne organizacije članov ZK in vodstvo podjetij, ustanov in zavoda niso posvetili temu vprašanju dovolj pažljive, niso izbrali ljudi, ki bi na tej stvari delali, kljub temu da jih je bil program poslan.

– Imate mogoče kakšen predlog, kako naj bi v bodoče seminarji potekali?

– Prav je to, da bi se najzačeli že zjutraj in trajali ves dan, ker popoldne potekajo delegati ne morejo biti tako zbrani. Drugo: vsi, ki se bodo seminarja udeležili, se morajo nanj pripraviti, sodelovati v diskusiji in iznašati predloge. Smatram, da je zaključil tov. predsednik, da je taka oblika dela v seminarju zelo dobra.

IVO LIKAVEC

Doslej že 17.521.834 din

Uspešna akcija za pomoč Maškarški gre h kraj. Do pomejdelka je okrajin odbor RK v Novem mestu prejel se precej denarja, ki so ga poslali: občinski odbor RK Trbojje 40.000 din, trgovsko podjetje Potrošnik – Črnomelj 20.000 din, podmladek RK Šole v Kapelah 47.400 din, podmladek RK Šole v Lovobi 17.948 din, podmladek RK Šole v Artičah 37.930 din, podmladek RK Šole v Globokem 29.360 din, podmladek RK Šole na Čatežu 14.465 din, kolektiv belokranjski post 20.000 din, podmladek RK na Šoli v Smarjetu 24.223 din, krajevni odbor RK v Mokronogu 50.000 din, krajevni odbor RK v Skocjanu 11.300 din, občinski odbor RK v Trebnjem 66.600 din, podmladek RK na Šoli v Skopljaku 12.790 din, podmladek RK na Šoli v Črnomelju 17.652 din, krajevni odbor RK Mirni 40.000 din, krajevni odbor RK Mokronog 71.000 din, osnovna organizacija ZVVI v Črnomlju 18.298 din, podmladek RK v profesorji na gimnaziji v Črnomlju 17.652 din, krajevna organizacija RK na Vinici 30.900 din, podmladek RK na osmetski v Črnomlju 46.428 din, okrajski sodišče v Črnomlju 15.000 din, osnovna organizacija RK – Butoraj 10.780 din, podmladek RK na Šoli Sinji vrh 16.708 din, podjetje Elita v Črnomlju 3600 din.

Slovensko čevljanstvo – Črnomelj material v vrednosti 20.400 din, podmladek RK na Šoli v Adleščih 9405 din, trgovsko podjetje „Potrošnik“ – Črnomelj 20.600 din, osnovna organizacija Črnomelj 20.600 din, „Belaš“ – Črnomelj 50.000 kosov opeke v vrednosti 80.000 din, „Belaš“ – Črnomelj material v vrednosti 100.000 din, kmetijska zadružna Črnomelj material v vrednosti 300.000 din, osnovna organizacija ZVVI – Dragatūš 3800 din, osnovna organizacija RK – Cerkvišče 6000 din, Iskra – Vrtača – Semlič 150.000 din, podmladek RK na Šoli v Semliču 15.800 din, sindikat uslužencev ObLO Črnomelj 53.500 din, osnovna organizacija RK v Črešnjevcu 5100 din, krajevna organizacija RK – Vinici 88.433 din, sindikat trgovcev in gostinstev v Straži 15.000 din.

Plenum Rdečega križa

Prejšnji teden je bil plenum občinskega odbora RKS. Udeležba je bila polnoštevilna. Obravnavali so delo krajevnih organizacij v preteklem letu, organizacijska vprašanja in priprave za občne zbole. Posebno pozornost so posvetili v razpravi zdravstveno prosvetnemu tečaju, ki ga organizira RK skupno s civilno zaščito. Pripravili so načrt dela za letošnje leto.

Glasbena šola v Metliki?

Kmalu bo minilo leto dni, od kar so se prvje oglašile strušne tamburice pod drobnimi presti naših najmlajših glasbenikov. Malokdo vidi njihov trud in prizadevanje pri učenju. Le starši vedo, ko otroci pridno odhajajo skoraj sicer večer na vaje, seveda pa najbolj tovarisko Zora Heraković in tovarisko Silvo Mihelčič, ki vodita orkester. Metliškemu občinstvu so predstavili ob koncu šolskega leta, na predvečer praznika ob dnevu republike in gostovali v Semeču. Pozeli so tople priznanje. Prav je, da se z njihovim delom in težavami seznanijo vsi ljubitelji glasbe.

Tov. Silvu Mihelčiču, vztrajemu in neuromernemu vodji, smo zastavili nekaj vprašanj:

– Kdaj se je začelo z rednim poučevanjem tamburice in kdo je bil pobudnik?

– Z rednim poučevanjem tamburickega orkestra smo začeli 6. marca 1961, takrat so bili govoriti prvi naročeni instrumenti. En dan prej se je začel tečaj za vaditelje tamburicnih zborov, ki je trajal 4 nedelje, vodil ga je profesor glasbe tovarisko Djuha Žitlak iz Zagreba.

– Zakaj ste ustanovili ravnino tamburaški orkester?

– Tamburaški orkester je bil ustanovljen predvsem zato, ker je tamburica tesno povezana z Belo krajino in našimi plesi. Smatramo tudi, da načelni domaćini rad posluša izvedbo tamburicnih skladb in igranje na tamburicah ceni kot nekaj svojega. Upoštevali smo tudi to, da se mladina in pionirji lahko zelo hitro naučijo nanjigrati, če le imajo koga, ki jim pri učenju pomaga in jih vodi.

– Kako ste začeli z vadbo?

koliko ima zbor članov in kašne pesmi se učete?

– Tamburaški zbor je začel vaditi, ko je dobil 12 instrumentov. V tem sestavu je deloval do konca lanskoga šolskega leta. Lansko jesen smo dokupili še dva instrumenta. Občinski odbor RK je za dedka Mraza podaril orkestru celo. Tamburaši so za to iz sreca hvaležni. Trije člani orkestra imajo svoje instrumente. Kupili so jih starši, kar je tudi hvalevredno. Tako je sedaj v orkestru 18 instrumentov. Vadimo v treh skupinah. Prva skupina je najstarejša in tudi že nastopa. Vadimo od ustanovitve in šteje 18 članov. Druga skupina steje 17 članov. Začeli so vaditi proti koncu aprila lani. Tretja skupina ima 14 članov. Z vadbo so začeli oktobra 1961. Trenutno vadi 45 pionirjev. Nekateri med njimi igrajo v prvi in drugi skupini. Med člani tamburaških je samo 17 dečkov, ostalo so deklice.

– Vadimo različna kola, narodne pesmi, tudi nekatere znanepopevke že izvajamo. Te so nam sim tambarašem najbolj prišreči. Lotili smo se tudi nekaterih zahtevnejših skladb.

Vodja tamburaškega orkestra in neumorni metliški godbenik tovarisko Silvo Mihelčič je znan po vsej Dolenjski

– Težave, ki nastajajo pri delu in namen orkestra?

– Prostor, ki je bil za začetek primeren, postaja premajhen za ta sicer že kar veliki orkester.

Nimamo svojih stolov. K temu številu instrumentov bi potrebovali še en bas oziroma berdo. Eden je neučinkovit in prešlab. Zelo veliko preglavljiv nam delajo note. Skladbe za tambu-

rice so večinoma hrvaške. Kar dobimo, dobimo v prepisovanju ali pisano kot partiture. Potrebno je žrtvovati veliko časa za prepisovanje not in iskanje primernih skladb. Težko je to, ker ni vsaka skladba primerna za tamburice, a naših tamburašev niso mogeče vaditi samo različna kola in narodne pesmice, ker jih to ne veseli. Igrati hočejo kar jih je všeč.

– Sodelovanjem tamburaškega zabora želim dosegiti, da bi naši pionirji valjubili glasbo, da se v tem pogledu stroškovno kolikor mogoče izpopolnjujejo. S tem bomo dosegli, da bo marsikateri, če bo imel veselje, veliko laže sledil pouku katerega kolik drugega instrumenta po želji. Pionirji so že sedaj vsi nori na delo v orkestru, kjer imajo možnost pokazati svojim staršem, sovražnikom itd., kaj želja. Naša želja pa je, da bi bil tamburaški orkester začetek bodoče glasbene šole v Metliki, ker so po njej že čuti potrebu in smatramo, da bi bila zelo koristna naši občini. Za sedaj imamo poleg tamburaškega orkestra tudi pouk igranja na harmonikami.

– Mladim tamburašem, tovarisko Zora Heraković v tovarisku Silvo Mihelčiču, ki razen tega, da vodi orkester, se prireja skladbe za orkester, vse priznanje in pohvalo! Li

Kriminal, prekrški, inšpekcije...

Oba zvora ObLO sta se na skupni seji prejšnji torek seznanila s poročilom Sveta za splošne in notranje zadeve, inšpeksijskimi organov in sodnika za prekrške pri ObLO. Tako so prišla na dnevni red prve letosnje skupne seje vsa tista vprašanja, ki so jih občinski organi doslej reševali posamič in v ožjem krogu. Ker pa je važno, da se ob koncu leta pregleda tudi stanje izven čistega gospodarstva v občini, je ObLO za obravnavanje takih vprašanj sklical posebno sejo.

Poročilo Sveta za splošne in notranje zadeve je govorilo o gibanju prebivalstva v občini, običah domačih in tujih turistov, zasedbi prostorov po gostih v lanskem letu in o drugem. Precej je poročevalec odmeril za poročanje o kaznivih dejanjih, mlaďinskom kriminalu in vseh vrstah nesreč, predvsem prometnih, ki jih je pristojni svet proučeval in predlagal za nadaljnji postopek. To poročilo in poročilo sodnika za prekrške pri ObLO sta z medsebojnim dopolnjevanjem spregovorila o vprašanjih, vrednih obširnejšega razglabljanja. Ker so se zadnje čase pomnožili zlasti taki prestopki, ki jih presoja sodnik za prekrške, je bilo v razpravi omenjeno, naj bi bila pri ObLO najmanj dva sodnika. To narekuje že preobremenjenost tega organa za prekrške, saj je mogel zadeve opraviti le na hitro, čemur pa so velikokrat sledile premile kazni. Odborniki so predlagali, naj bi sodnik za prekrške podeželske zadeve reševal pri krajevnih uradih. Posel bi opravljal po posebnem urniku, ki bi ga pripravili krajevni uradi.

Ker so bila poročila inšpeksijskih organov prilagođena gradivu za sejo, ki ga je prejel vsak odbornik, jih na seji niso brali. Živahnata razprava je ugotovila, da so bile inšpekcije delavnice in z manjšimi izjemami tudi dosledne. Priporočili pa so, naj tržna inšpekcija nekaterje primere pri razpečavanju umetnih gnojil in semen, ki jih nabavljajo kmetijske zadruge, bolj pa, ali je reproduksijski material res zdrav, da ne bodo kmečki pridelovalci oškodovani. Potem so bile u mestne pripombe odbornikov, naj gozdarska inšpekcija ukrene vse potrebno, da bodo prodajalci lesa plačevali gozdne takse od požaganega in izmerjenega

Obtežilni računi trga v rokah inšpektorjev

Lani sta tržna inšpektorja pri ObLO opravila 619 pregledov. V trgovskih podjetjih in prodajalnah sta bila 164-krat, pri gostincih 153-krat, pri obrtnikih 139-krat, v kmetijskih zadružah 25-krat, 136-krat na živilskih trgih in sejmih, enkrat pa sta bila v industrijskih in komunalnih podjetjih. V 94 primerih sta inšpektorja ugotovila kaznivih prestopkov, 17 prestopkov sta privila gospodarskemu sodišču, 72 prekrškov pa sodniku za prekrške. Že pri pregledu je bilo izrečenih 17 denarnih kazni, 5 kaznivih dejanj pa je bilo predlaganih za kazenski postopek.

ZASTARELA TRGOVSKA MREZA IN CUDNI RACUNI

Spoštna trgovska mreža v Novem mestu se je trudila, da bi zadovoljila potrošnike, je pa vendarle še preveč tega. Potrošnik je bil v redu postrežen le v prodajal-

nah »Novoteka«. V prodajalnah trgovskih podjetij »Dom« in »Standard«, ki nudijo predvsem živila, je tržna inšpekcija kontrolirala maloprodajne in kalkulativne cene. Ugotovila je, da so v Brălinu prodajali olje od 6 do 10 din dražje, kot je bila dejanska cena, da so šli v Brusnicah še dlje in prodali 210 steklenic olja po 11 din dražje ter pri tem »zaslužili« 2310 din.

KZ v Novem mestu je prodajala superfosfat in pri kilogramu zaslužila 5,50 dinarja, v nekaterih primerih pa tudi po 7 din, s čimer je kršila zakon o dovoljenih maržah. Tržna inšpekcija je presežni znesek 302.320 din takoj odzvela in predlagala kazenski postopek. KZ v Sentjerneju je sicer nabila manjšo maržo, vendar je njen zaslužek pri prodaji superfosfata za 55 tisoč 500 din prevelik.

Sadje in zelenjava so prodajale samostojno prodajalne in prodajalne kmetijskih zadruž. Pri »Zadržniku« sta bila tržna inšpektorja dvakrat. Odstranila sta za 60.575 din gnilega, nagnitega in nesortiranega sadja in za prodajo neprimerne zelenjave. Sadja je bilo v prodajalnah KZ sicer dovoj, ni pa bilo sortirano. Ponekod tudi ni bila poskrbljena embalaža, zato so ga kmetje vozili domov. Zelo dobro sta odkup kakovostnega in sortiranega sadja pripravili zadruži v Dol. Toplicah in Skocjanu, ki sta že pred od kupom razglasili, kakšno sadje naj kmetovalci pripreljejo.

V Novem mestu sta inšpektorja pregledala izložbe prodajalnih 10-krat kaznovala poslovodje, ker razstavljeni predmeti niso imeli listkov s predpisanimi cenami. V devetih prodajalnah so prodajali blago brez predpisanih etiket (z datumom proizvodnje, s podatki

ki se bo čez leta zaposlila v teh podjetjih. Soglasno je bil sprejet predlog, naj se v srednjih šolah čimprej začne pouk o varnosti pri delu. Na predlog sanitarno inšpekcije je potem tekla razprava o pomoči šolskim kuhinjam, govora pa je bilo tudi o novomeški klavniči, ki je že zdavnaj premajhna in posluje navzkriž z mnogimi predpisi.

Delo inšpeksijskih orga-

nov, sodnika za prekrške in Sveta za splošne in notranje zadeve je odgovorno in v mnogih primerih nič kaj prijetno. To je upoštevala tudi razprava, ko je priporočila, da je treba začete zadeve oz. ukrepe izvajati do konca in hitro. Vsekakor bo delo teh organov mnogo manjše, če bodo pojavne, prekrške in druge zadeve reševali že upravni in samoupravni organi delovnih kolektivov.

Na seji so potem potrdili ustanovitev skladova za u-

metno osemenjevanje krav, ki posluje že od začetka leta, odobrili ustanovitev gasilskega sklada v občini in ustanovili devetčlanski pododbor Vodne skupnosti Dolenjske, ki bo skrbel za pravilno gospodarjenje s sredstvi ter svetoval in uresničeval program te skupnosti. Odborniki so se nato strinjali z združitvijo Občinske delavske univerze in Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnost dela in še glasovali za pravilno delovnega kolektiva kot samoupravnega organa pri ObLO. Zavrnili pa so sklep delavskega sveta trgovskega podjetja v Straži o pripojitvi tega podjetja k ljubljanski veleblagovnici Mercator.

Sledilo je poročilo komisije za volitve in imenovanja, ki je za v. d. direktorja kmetijsko-gozdarskega predevalnega kombinata v Novem mestu predlagala Antona Pirca, za v. d. direktorja podjetja Izbiro v Novem mestu pa Lojzeta Urbanča. S tem je bilo plodno delo skupne seje zaključeno, še ta mesec pa se bodo odborniki sestali k razpravi o perspektivnem planu občine.

Tri iz Suhe krajine

Jože Vidmar iz Mačkovca pri Dvoru in Tone Spec iz Stavce vasi sta med najboljšimi odborniki krajevne organizacije SZDL. Vidmar je pri pobiranju članarine pridobil hkrati 18 novih članov, Spec pa 7 novih članov za SZDL.

V decembetu ustanovljena nova osnovna organizacija ZKS v kolektivu žužemberške kmetijske zadruge se je hitro lotila dela. Clani so pregledali posamezne probleme svoje gospodarske organizacije. Organizacija je že opozorila na nedelavnost organov delavskega upravljanja v ekonomskih enotah. Upravni odbor zadruge in njen zadružni svet razmeroma dobro delata, delavska sveta in upravna odbora v ekonomskih enotah pa ne vidita svojih nalog in se ne vživljata v svoje delo. Cudno je, da ju morata

NOVOMEŠKA KOMUNA

Še o združevanju gasilskih društev

Te dni potekajo občni zbori gasilskih društev. Pretežni del razprave se suka okrog združevanja društev, o čemer smo svočas obširno pisali. Tako bodo dobila industrijska in gospodarska središča res močne in opremljene gasilske enote, gasilski centri, ki bodo z združitvijo nastali, pa se bodo vzdrževali s sredstvi občinskega sklada.

Mnoga društva politično združevanja pravilno razumejo in so že ustanovila nekaj centrov, ki bodo takoj po občnih zborih delali po novem programu. Nekaterim društvom pa združevanje ni popolnoma razumljivo. starejši člani še kar naprej vsljujejo svojo zastarelom miselnost in prezirajo razvoj. Čas

Cene so bile take: prašiči od 6 do 12 tednov so stali 5.000 do 8.000 din, večji prašiči (od 3 do 7 mesecev) pa od 8.000 do 18.500 din. Za vole so živinorejci dobili 120.000 do 140.000 din, za krave 75.000 do 100.000 din in za milado živino 80.000 do 115.000 din. – Kupčije za govedo so bile v večini primerov sklenjene v plemenske svrhe, razen 20 glav, ki jih je za zakol od kupila kmetijska zadružna v Novem mestu.

Pojasnilo novomeške gimnazije

V DL je 18. jan. 1962 poročal L. Zoran pod naslovom »GLAS, KI GA NE BI SMELI PRESLISATI« o vsebinski razprav, ki je jih načenjali udeleženci mlađinske konference v Novem mestu. V razpravi Slavko Pavlin se navaja med drugim tudi poziv: »Solska skupnost naj ne bo samo žandar za dijake, ampak naj bolj razpravja o pojavovanju po kavarnah in gostinah. Vsekakor bi bilo solske, zgolj administrativne kazni za reševanje takih primerov neuspešne.«

Na polletni konferenci dne 20. jan. 1962 je profesorski zbor gimnazije v Novem mestu hotel ugotoviti, kaj je na stvari resnica. Konferenca se je udeležil tudi diskutant Slavko Pavlin in člani dijaške skupnosti gimnazije, ki so se udeležili občinske mlađinske konference. – Kljub dolgi razpravi vseh članov profesorskega zborna in ostalih udeležencev polletne konference se časopisna trditvena mogla dokazati niti za posamezen konkreten primer gimnazije niti za več gimnazijev v dajšem in krajšem razdobju. – Diskutant Slavko Pavlin je

način pojasnil, da ni govoril tako, kot se v časopisu navaja; isto sta povedala člana dijaške skupnosti.

Torej je dopisnik I. Zoran netočno poročal o razpravi na občinski mlađinski konferenci.

RAVNATELJSTVO GIMNAZIJE V NOVEM MESTU

Pojasnilo uređništva

Na željo gimnazijskoga vodstva objavljamo gornje pojedino glede odgovorov na citirani članek z dne 18. januarja 1962.

Hkrati pa moramo izjaviti tudi sledeče:

način dopisnik I. Zoran je s konferenco smiselno točno poročal; o tem govoril tudi zapisnik o potoku občinske konference. V uređništvu lista se je oglašil tudi povabljeni tov. Slavko Pavlin in nam izjavil, da ne zanika, da je govoril na splošno glede pojavovanja, pri čemer pa ni uporabil besede »gimnaziji«, temveč »srednješolci v Novem mestu«. Po njegovih izjavah zadevalo besede »gimnazijel« predvsem odnose med dijaki in profesorji.

UREĐNISTVO

cija jih je našla in javila davčni upravi, za kazen pa je predlagala 32 šušmarjev.

Hkrati je bilo narejenih več zapisnikov o primanjkljajih v trgovskih podjetjih in njihovih prodajalnah. Kazenski postopek, ki bo uveden proti kršilec, naj bo opomin vsem, ki zlorabljuje položaj in na ta ali oni način oskodujejo potrošnike.

IN ZAKLJUČEK...

Namesto inšpektorjev naj ob vsem tem spregovori potrošnik, ki ga trgu ne more prezreti.

● Skrajni čas je, da nekaj storimo za izboljšanje prekrške z zdravimi živili!

● Kmetijsko-gozdarski predevalni kombinat naj potrošnikom Novega mesta zagotovi nakup perutnine!

● Gospodinje in vse občane bo razveselilo, če bodo lahko kupili morske ribe!

● Vsako leto naj pregledajo gostišča in prodajalne, predvsem pa poslovovanje!

● Odkup sadja bo uspel, če bodo prodajalci o zahtevah pri odkupu prej poučili.

Deset najboljših

MOPED: v Jesenice na Dolenjskem, 2 tranzistorška sprejemnika: na Vinici pri Črnomlju in na Mirno!

Akcija: »SE 2500 NOVIH NAROČNIKOV ZA DOLENJSKI LIST«, ki smo jo začeli lani 25. novembra. Je bila 31. januarja 1962 zaključena. Do postavljenega cilja sicer tokrat nismo pritekli, ker nam je tuk pod vrhom zmanjšalo sapeč, uspešen pa je po zaslugu večine pozivovalnih pismomosov vendarle zelo lep: pridobili smo 2322 novih naročnikov v krepko dvignili naklado domačega tedenika. Najlepše uspehe pri tem so dosegli sledči tovarisi in tovarisce.

Jože Škrlec, Jesenice na Dolenjskem: 307 naročnikov;

Adolf Radmehl, Vinica: 258 naročnikov;

Anton Skrnjar, Mirna: 145 naročnikov;

Anton Gorenec, Mirna peče: 93 naročnikov;

Nace Boras, Videm-Krško: 24 naročnikov;

Franc Glogovšek, Brežice: 71 naročnikov;

Anica Roščohar, Leskovec: 63 naročnikov;

Prva telefonska centrala

Prva telefonska centrala na svetu je bila odprta 27. januarja 1878 v New Havenu (ZDA). To je bilo dve leti po tem, ko je Bell patentiral svoj izum – telefon. Leta 1884 je bila že organizirana telefonska služba na liniji Boston – New York, 1892 so odprli linijo Chicago – New York, leta 1914 so dobili v Ameriki prvi podzemski kabel Boston – Washington, naslednje leto pa transkontinentalno linijo New York – San Francisco. Prekoceanska telefonska služba je bila vzpostavljena leta 1927 na liniji London – New York.

STARI VOLKODLAK

PO POVESTI E.T. Setona
RIŠE Branko Čutura

37. Tako je milko poletje in lovec King Ryder je že dobro poznal ta čudni par: mater volčice s čapo brez enega prsta in volčeka, še nerodenočna mladička, ki pa je prerasel mater. Toda poletje je in prva jesen so bili za volčico dobré šola. Stara volčulja mu je pokazala vse svoje spremnosti in ga naučila vseh ukanc, potrebnih za življenje. Tudi izogibanje ljudem je spadal v ta nauk in tako se je lovec zmanjšal trudil, da bi prisel obema krvolčenima razbojninkoma do živega. Niti s pastjo niti s strupom niti s psi ju ni mogel ujeti ali dobiti pred puško.

38. King Ryder je bil tisti, ki je položil crknejo ne teče kot vabo. To, da je ujet namesto prekajene volčice samo dva kojota, mu ni vzelog pomuga. Sklenil je položiti na tudi svojega pasti, mu ni vzelog pomuga. Sklenil je položiti takoj ob vabi, temveč nekoliko dlje od nje, da bi volčica pri kroženju okrog pasti mogla priti vanjo. Tudi ni vedel, da bo polagal na pasti meso, temveč kalcne krpice, pečico peria in podobno. Za vse to je vedel, da privabil volčice. King je opravil vse to tako spravno, da bi pasti ne opazilo nobeno človeško oko.

39. Nekoč je položil blizu bivolje poti, po kateri so pa hodile tudi ostale živali, mnogo jeklenih pasti. Vedej je, da hodi tam mimo mnogo živali, ki bodo polagoma zabrisale duh po človeku. Ker je bil v bližini tudi volčici »telefon«, je bil prepičan, da se tam ustavljajo tudi volčice. Spretno je postavil štiri pasti, medenje pa vrzel krpice, pečico peria in podobno. Mesa je navrgel samo volčice, da bi njegov voni privabil volčice. King je opravil vse to tako spravno, da bi pasti ne opazilo nobeno človeško oko.

40. Stara volčica je tudi tisti. Tega je krat opazila in se jim značilje prav tako opozorila tudi svojega mladička. Belo pasti, ki smo ga za 5. februar, so astrologi spovedali koncu sveta, brali v Sentjernejevem kraju, kjer ima bolezni svojo »domovino« – Pakistana, Indije, Centralne Afrike. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije je lani umrlo na svetu za črnlimi kozami 10 tisoč ljudi (načelj v Indiji in Pakistanu). V Jugoslaviji je še leta 1920 zbolelo za

NIKOLAJ VASILJEVIČ GOGOLJ: Kako sta se sprla 2

Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič

In kako pobožen mož je naš Ivan Ivanovič! Vsako nedeljo oblecete svoj obšti kožuh in se napotni k maši. V cerkvi se najprej na vse strani globoko prikloni, nato se običajno pridruži pevemu in res lepo pripева s svojim globokim basom. Po končanem bogoslužju ga njegovo dobro srce kar primora, da se ustavi pri vsakem beračem. To je prisluhen opravek in Ivan Ivanovič bi se mu sploh izognil, če ne bi bil po naravi tako mehkosrečen.

»No, bog daj, sirotale navadno pozdravi, ko stakne najbolj počitajočno in najbolj razcapano beračico. «Od kod si prišla, uboga ženska?«

Najlete tovarisko smo povabili na razdelitev razpisanih nagrad, ki bo v nedeljo dopolnilo v našem uredništvu, o čemer bomo še poročali.

Dejali smo že, da nam je tuk pod vrhom zmanjšalo sapeč, uspešen pa je po zaslugu večine pozivovalnih pismomosov vendarle zelo lep: pridobili smo 2322 novih naročnikov v krepko dvignili naklado domačega tedenika. Najlepše uspehe pri tem so dosegli sledči tovarisi in tovarisce.

Jože Škrlec, Jesenice na Dolenjskem: 307 naročnikov;

Adolf Radmehl, Vinica: 258 naročnikov;

Anton Skrnjar, Mirna: 145 naročnikov;

Anton Gorenec, Mirna peče: 93 naročnikov;

Nace Boras, Videm-Krško: 24 naročnikov;

Franc Glogovšek, Brežice: 71 naročnikov;

Anica Roščohar, Leskovec: 63 naročnikov;

Tako se pogovori še z drugim pa tretjim beračem. Potem se napotni domov ali pa zavije na kozarček žganja k sosedu Ivanu Nikiforoviču ali k sodniku ali k župani. Ivan Ivanovič je namreč neznamko vesel, če ga kdo obdarí ali pogosti. To mu resnično ugaja.

Enako veli mož je tudi Ivan Nikiforovič. Njegovo dvorišče meji na domačijo Ivana Ivanoviča. To sta prijatelja, kakršnih svet se ni videl! Anton Prokofjev Puropuz, ki se zdaj nosi suknjičem imetne barve in vsako nedeljo obedeju pri sodniku, je imel navado reči, da je Ivan Ivanovič in Ivan Nikiforovič na isto vrv navezal sam pleksček: kamor zavije eden, tja že drugi nese nos za njim.

Ivan Nikiforovič ni bil nikoli poročen. Sicer so brusil jezik, če da je bil njena dini obabil, vendar je to čista laž! Ivana Nikiforoviča dobro poznam, zato je lahko mislite, da mu zakonski jareni niti na misel npr. Le kje se jemljejo takra grda obrekovanja? Ne, koc so bili celo razniles, da se je Ivan Nikiforovič rodil z repom. Ali ta izmisljitina je tako zlobna pa ostudna v nespodobna, da mi je res ni treba pobijati pred omiknimi bralcem. Saj sam dobro vedo, da imajo res zgolj krepke noge, da bi zadel o čem pripovedoval, da končajo! Če mu to ali oni ni všeč, počake takrat, da bi izgoljil na Ivanu Nikiforoviča pa zgodivo težko ugane, dobre volje ali razkazan. Tudi kadar ga kakav stvar, res ne bo pokazal. Ivan Ivanovič je nekolikoraznokrat, da bi jih naprilih, lahko spravil vse dvojice s kajkavskimi pritlikavimi. Ivan Ivanovič ima velike izrazite oči, ki jih barve in male skremzena usta.

Navkljub izredni naklonjenosti pa si ta dva neveska danja prijatelja le nista povsem podobna. S primerjavo Ivana Ivana značaja najbolje spoznam. Ivan Ivanovič ima čudovit dan gorova! Kar izvede, kako bi rožice sadil! Ljubi bog, kako zna sušati besedel! Ce ga poslušas, imas občutek, veste, kakšen občutek: kamor če ti obirajo uši na

Na 10 vprašanj 30 odgovorov

glavle, da prav narahlo žgečajo po podplatih. Poslušaš, poslušaš – glava ti kar sama od sebe kinkne. Prijetno! Njegovo prijetno! Podobno spanju po kopeli. Ivan Nikiforovič je na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za spoznanje manjši, zato oddeha v Širino. Glava Ivana Ivanoviča je podoben redkem navzgor. Ivan Ivanovič leži v sami srajci na matu le po obedu, proti večeru si oblecete kožuh in gremi doma – ali v mestno specerijo, ki jo oskrbuje z mizami na polje prepelje lovit. Ivan Nikiforovič pa se ves ljudi pa druge sorte, bolj molčeč, ali kadar zine, varuh svet, stok. Ivan Nikiforovič je za

Še boljši kos kruha za krmeljske rudarje

V krmeljskem rudniku so dobro gospodarili; domača vseh 332 članov kolektiva je vložilo vse sile za razvoj podjetja. Uspehi niso izostali. Pred leti je bilo za obnovo in opremo jaška investiranih 116 milijonov dinarjev. Tako so lahko pričeli pridobivati kvalitetnejši premog. Tudi lansko poslovno leto je bilo uspešno. To je vložilo krmeljskim rudarjem še več volja in poguma, zato so letos pričeli kopati premog še z večjo vremena. Vsaka nova tona nakopanega premoga je rudarjem prinašala kruh in zadovoljstvo.

Nepričakovano pa je v januarju nastal zastoj v prodaji. Se do nedavnega je imel rudnik zajamčeno prodajo svojega premoga. Glavna odjemalca sta bili trboveljska in brestaniška elektrarna, saj sta v zadnjih štirih letih odkupili kar 61 odstotkov celotne proizvodnje. Spričo spremenjenih cen premoga na tržišču pa je krmeljski rudnik doživel usodni udarec. Nekateri rudniki v republiki in izven nje prodajajo namreč drobljenec po 1100 do 1800 dinarjev tono, krmeljski rudnik pa zaradi posebnih pogojev ni

nje v trenutnih najtežje odločitve. Razumljivo, da so besede številnih diskutantov zvenele nekoliko boleče. Pa vendar so ljudje predlagali marsikaj koristnega, kar bo nedvomno znatno prispevalo k najpravičnejši rešitvi problema. Soglašali so, da je treba zlasti za starejše rudarje, ki so dolga leta delali v rudniku v dokaj težkih delovnih pogojih, poskrbeti, da ob upokojitvi zaradi prekvalifikacije ne bo prikrjan. Rešiti je tudi problem zaposlitve ženske delovne sile in organizirati tečaj za prekvalifikacijo zlasti mlajših rudarjev. Na sestanku kolektiva je bila izrečena tudi pripomba, zakaj so bili vloženi težki miliioni za obnovo in opremo jaška, namesto da bi s tem denarjem zgradili kako to-

varno. Zanimiva je bila tudi pripomba nekega starejšega delovnega invalida, ki je dejal, da pozdravlja sklep o prekvalifikaciji mlajših rudarjev, saj bodo boljši kos kruha laže zaslužili drugod. Tako za tem je diskutanta nekdo dopolnil, da je bočnost krmeljskega rudarja zajamčena. Pametna, enota in koristna razprava odpira nove možnosti za gospodarski razvoj kraja.

Tudi gostje iz republikega sindikalnega sveta, okrajin in občinskih političnih vodstev so na sestanku izjavili, da bo za krmeljske rudarje poskrbela družba. Vsakdo bo do nove zaposlitve prejemal redne mesečne dohodke v višini povprečnega zasluga zadnjih treh mesecev. Konfekcija »Licas« iz Sevnice bo ustanovila

v Krmelju svoj obrat, kjer se bo zaposlilo najmanj 50 žena. S kovinarsko zadrugo iz Vidma-Krškega je dosežen sporazum o kooperaciji o obstoječi rudniški kovinsko delavnico. Najmanj 30 rudarjev se bo zaradi tega lahko prekvalificiralo v varilce. Prav tako bo v Krmelju organiziran poseben tečaj za pridobitev kvalifikacij. Kar 100 rudarjev se lahko preusmeri na proizvodnjo kremenčevega peska v sklopu podjetja »Kremen«. Tudi Kopitarna iz Sevnice lahko takoj zaposli 20 rudarjev, ukratko pa jim bo omogočila tudi pridobitev kvalifikacije. Manjše število rudarjev naj bi zaenkrat še nadalje ostalo zaposleno v rudniku, 20 rudarjev pa je že vložilo prošnje za upokojitev.

Kolektiv je poveril petčlanski komisiji naj pripravi predloge za najboljšo rešitev zaposlitve rudarjev. Predloge bodo dokončno obravnavali na prihodnjem sestanku kolektiva.

Krmeljskim rudarjem je družba poskrbela nove zaposlitve, kjer bodo s svojim delom pripomogli k razvoju Industrie v krmeljski dolini. DRAGO KASTELIC

Koristni napotki za pestrejše delo

24. januarja je bil za člane plenuma občinskega odbora SZDL enodnevni seminar, katerega glavna tema je bilo vprašanje nove ustave in statuta komune. Ker je člane snov seminarja zanimala, so sklenili, da jo bodo posredovali vsemu članstvu. V drugem delu predavanja so govorili o delu občinskega odbora SZDL v luči nove ustave in II. plenuma glavnega odbora SZDL. Poudarili so predvsem odgovornost njegovega dela in potrebo po boljši kadrovski politiki. Treba pa je razbremeniti tiste člane, ki imajo hkrati več funkcij.

Poreče je vprašanje šolstva v občini, zlasti, kar zadeva kadre in vzdrževanja. Potrebna je analiza, ki jo bodo obravnavali na seji plenuma.

V razpravo je posegel tudi predsednik okrajnega odbora SZDL Viktor Zupančič, ki se je udeležil popolnega dela seminarja.

Ce bi se podobnih seminarjev udeleževali vsi člani plenuma, bi bila razprava

nedvomno bolj plodna. Da se člani na splošno premalo zanimajo za skupne probleme, so pokazali tudi naslednji dan, ko se je seminar za predsednike krajevnih odborov SZDL udeležilo le 6 ljudi. Tokrat so razpravljali o premajnem sodelovanju med krajevnimi odbori Socialistične zveze, o pomankanju dobrih kadrov in podobnem, zavzeli pa so se tudi za to, da bi krajevni odbori dobili svoje prostore, kjer bi uvedli dežurstvo. Delo s člani bi bilo nedvomno boljše, če bi uveli sekcijske, klube in poiskali ostale oblike izobraževanja. -an

2. februarja je mladinski akti Veležitarja v Sevnici imel ustanovni sestanek klubu OZN. Prisotni so bili predstavniki občinskega komiteja LMS Sevnica, predstavnik klubu OZN iz Dobove, mladinci aktivna Veležitar ter drugi mladinci iz Sevnice.

Predstavnica občinskega komiteja LMS tov. Dragica Volčanšek je pozdravila ustanovni sestanek ter zaželela mnogo uspeha v bodočem delu. Vodja kratke govora, v katerem je pri-

lo? TVD Partizan, ki upravlja kino, je bilo zadoljeno, da prouči in uvede ob nedeljah dopoldanske mašine za mladino. Prav to naj bi naredil tudi kino v Krmelju. Sklepe sta upravna odbora v Sevnici in Krmelju dobila, zdaj pa najbrž ležijo v mapah in čakajo, čakajo... Mladina pa je tu in prav tako čaka!

Seminar za mladino

Občinski komite LMS v Sevnici bo organiziral 8. februarja na Radni pri Sevnici seminar za ideološko dejavnost med mladino. Seminarja se bo udeležilo okoli 40 mladincev iz vseh aktivov LMS občine Sevnica. Potečal bo v obliki razgovora in izmenjave mišljenej.

Lojze Jančič

Volivci so sklenili

Skoraj v vseh volilnih okoliših Sevnice so bili pred kratkim dobro obiskani zbori volivcev. Razpravljali so predvsem o asfaltiraju ceste pri Sevnici. Ker občina za to nima dovolj denarja, bodo uveli krajevni samoprispevek, ki bo znašal 2 odstotka od neto izplačanih osebnih dohodkov delavcev in uslužencev. Svoj prispevek bodo dali tudi obrtniki, kmetovalci ter hišni lastniki. Računajo, da bodo zbrali nekaj nad 7 milijonov dinarjev in s tem krili razliko med dejanskimi potrebami in prispevkom, ki ga bodo dale gospodarske organizacije, ObLO in OLO. Hkrati z asfaltiranjem ceste bi bilo treba urediti tudi kanalizacijo in telefonsko napeljavo ter asfaltirati pri-

klučke k cesti, da ne bo takoj polna prahu in blata.

Volivci so predlagali tudi, da bi v Sevnici zgradili nov zdravstveni dom, specializirali trgovino in izboljšali dela potrošniških svetov. Zahtevali so, da bi na prihodnjem zboru dobili odgovore na svoja vprašanja.

Po aktivnosti državljanov na zborih volivcev je videti, da se tudi v Sevnici plodno uveljavljajo dragoceni napotki drugega plenuma SZDL Slovenije in tretjega plenuma

CK ZKJ, sodelovanje volivcev pa bo potrebno še dostikrat, saj nas čaka še nič količno nalog.

V kratkem bo treba urediti tudi otroško igrišče. O tem so razpravljale žene na konferencah pa tudi krajevni odbor SZDL, uspehov pa vendar še ni. Treba je pomagati s prostovoljnimi delom, za naprave na igriščih pa bodo sredstva prispevala podjetja. Prav bi bilo, da bi delo zaživilo še pred pomladjo.

Franc Molan

Partizanove težave in načrti

TVD Partizan v Sevnici je prejšnji teden na skupni seji vodniškega zborov in upravnega odbora temeljito razpravljal o telesni vzgoji v društvu. Govora je bilo o odpravi raznih pomankljivosti, ki se bodo dale z dobro voljo in skupnim pričakovanjem lahko odpraviti. Večine nevsečnosti so tudi motnje v redni vadbi zaradi drugih zunanjih predmetov.

Cim bo vreme ugodnejše, bodo dovršili športno igrišče, da bo še več možnosti za športne igre, lahko atletiko in šport na splošno. Ko bo topleje, bodo preuredili zgornje prostore v domu in opremili klubsko prostoro ter postavili televizor. Društvena uprava, ki je v minih dveh letih izvedla planirane velike investicije, bo imela poslej več sredstev na razpolago za televadne in športne rezvizite, televadne napoje in športno tekmovanje.

Konečno je bilo sklenjeno, da

bo občni zbor društva v soboto, 17. t. m., ob 19. uri. B. M.

Sinu, bratu ali fantu v vrstah JLA naročite Dolenjski list - prijetno ga boste prenenetili!

SEVNIŠKI VESTNIK

AMD: odslej več povezave z društvu in organizacijami!

V petek je bila seja upravnega odbora AMD v Sevnici, razširjena z udeležbo članov vseh komisij. Odbor je razpravljal predvsem o pripravah za občni zbor, ki bo v nedeljo, 11. februarja, v posebni dvorani Kolodvorske restavracije.

Program sevniškega AMD za lansko leto je v celoti urešen. Vsi odborniki pa so povedali, da je bilo vendarle veliko premalo povezave z drugimi društvami in organizacijami.

Cepav je AMD doseglo lepe uspehe, je bilo prevec zaprto v lastni krog. Zar delata tako tudi večina društev in organizacij, ki vidijo vedno samo svoje probleme, navadno pa isti odborniki delajo v raznih društvih. Upravni odbor AMD meni, da bi za tako povezano moral skrbeti občinski odbor SZDL, ki naj bi vskrševal delovne programe. To pa bo verjetno še prej načela krajne organizacije SZDL v Sevnici. Krajna organizacija naj bi izvedla predvsem temeljito analizo o delu svojih članov v dru-

štih in organizacijah, vse rješitve napore pa naj vkladi in povezave.

Odbor je sklenil, da bo nadaljeval tečaje za voznike-amaterje. Prijavljencev je vedno več. Precej pa razpravljajo o novem sistemu opravljanja izpitov za mopediste. Tudi mopedisti naj odgovarjajo za varnost prometa na cestah kot vse drugi vozniki. - Vse hvale je vredno delo podmladka AMD, ki je lani napovedal tekmovanje vsej AMD v Sloveniji, zdaj pa ne strpno pricakuje uspehov tega tekmovanja. Sevniško društvo je vložilo precej truda, da je pomagalo učiteljem osnovnih šol, da lahko učijo mladino v varnosti v prometu. AMD v Sevnici zares dela, zato pa zasluži tudi več razumevanja za svoje probleme; doslej ga žal večkrat ni bilo. Zato upravitev je vredno delo vodeče družbo na nedeljskem občnem zboru, za še uspešnejše delo v bodočem na tudi večjo pomoč družbe.

-an

Vse še čaka, čaka, čaka...

Kaj je s sklepi občinske konference za družbeno aktivnost žena?

Pred dvema mesecema so žene na občinski konferenci razpravljale o otroškem varstvu in vzgoji; sprejele so precej koristnih sklepov, ki niso neuresničljivi. Ali pa se je tudi že kaj naredl-

Klub OZN v Sevnici

kažal pomembnost te dejavnosti in izrazil željo, da bi še ostali aktivti povzeli takšno pot.

Seminar za mladino

Občinski komite LMS v Sevnici bo organiziral 8. februarja na Radni pri Sevnici seminar za ideološko dejavnost med mladino. Seminarja se bo udeležilo okoli 40 mladincev iz vseh aktivov LMS občine Sevnica. Potečal bo v obliki razgovora in izmenjave mišljenej.

Lojze Jančič

lo? TVD Partizan, ki upravlja kino, je bilo zadoljeno, da prouči in uvede ob nedeljah dopoldanske mašine za mladino. Prav to naj bi naredil tudi kino v Krmelju. Sklepe sta upravna odbora v Sevnici in Krmelju dobila, zdaj pa najbrž ležijo v mapah in čakajo, čakajo... Mladina pa je tu in prav tako čaka!

O sklepu za zgraditev igrišča pri blokih je razpravljal krajevni odbor SZDL v Sevnici, vendar ni še nobenih rezultatov. Magre res za nepremostljive težave? Odgovorni organ na ObLO mora izdati odločbo o lokaciji, mladina je pripravljena pomagati, gospodarske organizacije pa bi izdelale nekaj naprav za igrišče. Zaposleni očetje bi to prav radi naredili, saj gre za razvedrillo in vzgojo njihovih otrok! Pa tudi to čaka in čaka...

Tako usodo doživlja tudi

Iz Tržišča se oglašamo

Borce NOV so 4. februarja v Tržišču na občnem zboru dali obračun svojega dela. V kratki žalni komemoraciji so najprej

Za izboljšan likovni pouk

V soboto je bil v Sevnici tečaj za učitelje likovnega pouka v osnovnih šolah. Analiza centra za pedagoško službo je namreč pokazala, da je v tej vzgoji precej pomankljivosti. Prof. Miroslav Kugler, ki je vodil tečaj, je posredoval učiteljem nove metode za izboljšanje likovnega pouka.

Cim bo vreme ugodnejše, bodo dovršili športno igrišče, da bo še več možnosti za športne igre, lahko atletiko in šport na splošno. Ko bo topleje, bodo preuredili zgornje prostore v domu in opremili klubsko prostoro ter postavili televizor. Društvena uprava, ki je v minih dveh letih izvedla planirane velike investicije, bo imela poslej več sredstev na razpolago za televadne in športne rezvizite, televadne napoje in športno tekmovanje.

Konečno je bilo sklenjeno, da

bo občni zbor društva v soboto, 17. t. m., ob 19. uri. B. M.

počastili spomin padlim. Iz počasti je bilo razvidno, da je organizacija veliko storila pri priznavanju delovne dobe bivšim borcem, hkrati pa vse lansko leto dostojno skrbeli za spomenike padlim. Na občnem zboru so se pogovorili tudi o tem, da bo organizacija letos razvila svoj prapor, in še istega dne nabrali lepo vlogo, okoli 15 tisoč din prispevkov. Građitev kulturnega doma, ki je v Tržišču močno potreben, je resna naloga, ki se bo bodo morale lotiti vse organizacije in vse prebivalci. V novem domu bodo uredili tudi prepotrebita stanovanja za učitelje, ki uporabljajo na tržiški osmestki.

Za potresno področje v Makarski tudi v Tržišču pridno zbiramo prispevke. Prizadetni otroci so pod vodstvom prosvetnih delavcev zbrali več kot 12 tisoč dinarjev prispevkov, zato gre obojim, pa tudi darovalcem, vse priznanje. L. M.

Strojno-traktorski tečaj

Da bi izkoristila zimski čas, je kmetijska zadruga v Sevnici organizirala strojno-traktorski tečaj. Razen strokovnih predmetov bi tečajnikom lahko posredovali tudi nekaj politične vzgoje, ki se na takih tečajih zanemarja. Dolenjska univerza je pripravljena nudititi pomoč.

Za danes bo dovolj...

mogel prodajati drobljenca izpod 2800 dinarjev. Nekdanji kupci so odpovedali pogodb in se usmerili na cejlški nakup. Močan zastoj prodaje pa je nastal tudi v široki potrošnji, ker daje premog preveč pepele. Letna proizvodnja v krmeljskem rudniku je znašala doseg 80 tisoč ton. V letu 1962 pa bi ostalo neprodanih 47 tisoč ton premoga. Le v velikim trudom prodajnega

Nikar brez telovadnice!

Šolski odbor v Trebnjem: treja izmena pouka ne bi bila mogoča, saj bi otroci prišli v šolo šele ob štirih popoldan!

Solski odbor osnovne šole v Trebnjem je na zadnji seji reševal mnoge probleme. V živahni diskusiji je razpravljal o najbolj perečem vprašanju, to je o šolskih moralih otroci iz oddaljenih prostorih. Solski pouk imamo

bi imela tretja izmena pouk lahko šele po šestnajsti ur! To bi bilo zelo neugodno za učence, ker bi se pouk končal v poznih urah, tako da bi vprašanju, to je o šolskih moralih otroci iz oddaljenih krajev hoditi po temi domov,

Poletni učni uspeh je bil v primerjavi z lanskim ne-

koliko boljši, čeprav je bilo precej izostankov zaradi bolezni otrok. Ker že dalj časa na šoli ni bilo splošnih zdravniških pregledov, je šolski odbor sprejel sklep, da se poveže z Rdečim križem in zdravstveno postajo in uredi, da bodo pregledi otrok poslej pogostnejši.

Po zaključku seje si je odbor ogledal še načrt za gradnjo nove šole. Vsi so proti temu, da bi se opustila gradnja telovadnice, ki je sicer v načrtu, a je zaradi pomankanja finančnih sredstev investitor sedaj ne namerava graditi, ker želi čimprej urediti le učne prostore.

Janez Ljubič

Kmalu bodo »trojčki«, bi lahko rekli, ko vidimo rasti tretji stanovanjski blok v Trebnjem, ki ga za učiteljstvo gradijo že od srede lanskega leta

LAHKO BI BILO ŠE LEPŠE ...

Naš Catež je majhna vasica, obdana z gozdovi in griči. Kdorkoli je že bil pri nas, bo potrdil, da je tu lepo v vsakem letnem času. Z deset minut oddaljenega Zaplaza se popotniku odpre pogled daleč naokoli, od Gorjancev tja do Kočevskih hribov. Razen prirodnih lepot imamo na Catežu tudi novo, moderno urejeno šolo, dvoje gostišč z dobro postrežbo, kmalu pa bomo imeli urejen tudi vodovod. Je to skoraj nemogoče, ker

Nekaj pa nas v Catežu

tare. Sestajst let je že minilo od osvoboditve, mi pa še zdaj nimamo urejenega Prosvetnega doma. Tisto, kar je bilo nekoč narejenega z udarniškim delom, razplada in kliče po popravilu. S stropom pada omet, okna s tankimi šipami razbija veter... V zimskem času, ko bi se kmečki fantje in dekleta najlaže posvetili kulturno prosvetnim dejavnostim, le-ta počiva. V domu, ki je slabo zaprt in v njem piha z vseh koncev, se nam je nekoč že zgodilo, da je med uprizoritvijo neke igre zmrznila voda v posodi na odru.

Tako radi igramo, še več pa jih je, ki igre radi gledajo. Ljudje se po napornem delu želijo sprostiti in pozabiti na vsakdanje tegobe. V našem kraju bi bil resnično potreben prostor, kjer bi imeli zdravo zabavo in vsaj nekaj kulturnega razvedrila.

Clini društva »Kajuh« so pripravljeni pomagati pri delih za ureditev prosvetnega doma, vendar pa je pomoč oblasti tudi tu neobhodna.

Zofka Kotar

V preteklih 14 dneh so potekali v naši občini zbori volivcev. Pobudo zanje je dal občinski odbor SZDL. Zelel je namreč, da se v občini na redi prelom v sklicevanju in organizaciji zborov volivcev. Za dnevni red je pripravil samo eno točko: 5-letni plan razvoja kmetijstva v občini.

Zato je bil sklican plenum občinskega odbora SZDL, ki je plan prediskutiral in zavez določena stališča, s katerimi smo šli pred občane.

Najprej smo sklicali sestanek krajevnih organizacij SZDL in krajevnih odborov, kjer so odborniki plan prediskutirali in se pripravili na zbole volivcev. Za organizacijo vodenja zborov volivcev so bile zadolžene krajevne organizacije SZDL, za tolmačenje pa odborniki ljudskega odbora.

Skrbne priprave niso bile zmanjšane, povsod je bil obisk zelo dober, ljudje so diskutirali in dali vrsto tehničnih pripomb.

Nekatere izmed njih bodo vnešene v plan in ga bodo takoj tužili obogatile. Občanom

smo zagotovili, da bodo dobili na prihodnjem zboru volivcev odgovore na svoja vprašanja.

Komisija za družbeno upravljanje pri občinskem odboru SZDL že dela na tem vprašanju. Iz zapisnikov so že povzete želje in predlogi, sedaj pa so v pripravi odgovori. Gotovo je torej, da se bo glas občanov slišal tam,

TREBANJSKE NOVICE

30. januarja se je komisija za izdelavo statuta sestala že drugič. Uvodno besedo je imel predsednik komisije tov. Ciril Bukovec, v razpravi pa so sodelovali vsi člani komisije. Največ je bilo razprave glede metod dela pri izdelavi statuta in o njegovi vsebini. Prvo vprašanje smo

ODPRTA KNJIGA

rešili s pomočjo 4 podkomisij: za družbeno-ekonomska vprašanja, družbene službe, družbeno-politične organizacije, družbeno in delavsko samoupravljanje.

Glede vsebine pa je bilo izrečeno naslednje: statut komune mora konkretnizirati vse pravice, obveznosti in odnose občanov; v njem morajo ustavna načela najti svojo realizacijo. Statut mora biti torej odprt knjiga za vse občane, to se pravi, da mora v statutu sleherni občan najti svoje mesto in videti možnost za sodelovanje pri upravljanju komune. Tu ima SZDL zelo važno vlogo, biti mora sposobna voditi in usmerjati borbo mišljenoj v najširšem smislu, preko nje se mora slišati glas občanov vse do najvišjega organa komune — ljudskega odbora. Skratka: statut mora postati taka partitura, ki bo združila vse glasove v prijetno harmonijo.

Načela so torej jasna, potreben bo le krepko prijeti za delo.

Odmey se bo vrnil mednje

V preteklih 14 dneh so potekali v naši občini zbori volivcev. Pobudo zanje je dal občinski odbor SZDL. Zelel je namreč, da se v občini na redi prelom v sklicevanju in organizaciji zborov volivcev. Za dnevni red je pripravil samo eno točko: 5-letni plan razvoja kmetijstva v občini.

Zato je bil sklican plenum občinskega odbora SZDL, ki je plan prediskutiral in zavez določena stališča, s katerimi smo šli pred občane.

Najprej smo sklicali sestanek krajevnih organizacij SZDL in krajevnih odborov, kjer so odborniki plan prediskutirali in se pripravili na zbole volivcev. Za organizacijo vodenja zborov volivcev so bile zadolžene krajevne organizacije SZDL, za tolmačenje pa odborniki ljudskega odbora.

Skrbne priprave niso bile zmanjšane, povsod je bil obisk zelo dober, ljudje so diskutirali in dali vrsto tehničnih pripomb.

Nekatere izmed njih bodo vnešene v plan in ga bodo takoj tužili obogatile. Občanom

kjer se slišati mora, in da bo njegov odmey prišel tudi nazaj mednje.

Prvi koraki od zborov volivcev k zborom občanov so storjeni, naši ljudje niso vedeli volivci predstavnikov komune, pač pa tudi njeni upravitelji — postajajo torej občani v pravem smislu besede.

Slavko Kržan

Borci so zborovali

Tako kot vsako leto so se tudi letos zbrali udeleženci NOB z območja Vel. Gaber, da bi podali obračun o delu v preteklem letu in sprejeli nalogo za bodoče.

Na občnem zboru, ki je bil 27. januarja se je zbral zelo veliko članov, tako da ni skoraj nihče izostal, kar do zdaj ni bila navada. Iz poročila je bilo razvidno, da je odbor lansko leto lepo zastavil delo in s pomočjo članov tudi veliko izvršil. Lansko leto so se lotili ureditev grobišča 42

padlih borcev na Griču. Grobišče je zdaj skoraj urejeno, kajti slabo vreme je preprečilo dokončno ureditev. Dela so veljala 132.000 din. Občina Trebnje je prispeval 100.000 din. Veliko je bilo opravljeno s prostovoljnimi delom. Člani in drugi občani so opravili nad 250 ur prostovoljnega dela, razen tega so navozili potrebni kamen, pesek, cement in vodo. Pionirji so opravili 250 ur prostovoljnega dela. Poročilo je še omenilo, da je zelo uspela proslava krajevnega praznika in komemoracija na dan mrtvih.

Najvažnejši sklep za prihodnje delo pa je, da bo dokončno urejeno grobišče in dohod do njega. Delo mora biti končano do krajevnega praznika. Tov. Jerih je pripravljen odstopiti zemljišče, na katerem je grobišče, da bi se to potem lahko primerno uredilo in zavarovalo. Upravimo, da bo novo izvoljeni 7. članski odbor izvršil zaupano mu nalogo.

M-ič

PRED ZOBNO AMBULANTO

»Glej, zopet nesreča!« sem pomisliš. Toda ko sem se približal gneči, sem ugotovil, da so ti ljudje vsi pacienti, ki čakajo pred zobno ambulanto. Trikrat tedensko po tri ure na dan ne more sprejeti ambulanta vseh, ki si želijo popraviti zobe.

Zamišljeno opazujem nesrečnike v dolgi vrsti in si mislim: mnogi od teh se bodo vračali na svoje domove z istimi bolečinami, ker jim sreča ni bila naklonjena, da bi prišli na vrsto.

Trikrat po tri ure na tehen ordinira v Trebnjem zobozdravnica, ki se vozi iz Novega mesta. To pa je gotovo premalo za tako veliko področje. »Koliko časa še?« se sprašujemo, »bo deveturno delovanje zbrane ambulante moralo zadostovati za Trebnje s tako veliko okolico?«

-je

Kako se izobražujemo odrasli

Vedno hitrejši gospodarski in družbeni razvoj zahteva, da tudi odrasli, ki so že zdavnaj zapustili šolske klope, stalno izpopolnjujejo svoje znanje. Nobena šola, pa naj bo splošno izobraževalna ali strokovna, ne more dati dokončnega znanja. Pošolsko izobraževanje odraslih postaja zato iz dneva v dan nujnejše in kot tako dolžnost slikevnega državljanata.

LETOSNI PROGRAM

Občinska ljudska univerza v Trebnjem je v začetku letosnje izobraževalne sezone postavila ob sodelovanju občinskega komiteja ZKS ter gospodarskih organizacij širok okvirni program, ki je deloma že izveden.

Program zajema oddelke višjih razredov osnovne šole za odrasle pri osnovnih šolah v Trebnjem, Sentrupertru in Mokronugu, seminar za člane UO in DS v tovarni šivalnih strojev »Mirna«, seminar za vodje strokovnega usposabljanja, ciklus

strokovnih kmetijskih predavanj, šolo za stare, šolo za živiljenje, poljudno znanstvena predavanja, tolmačenje nove ustawe, zdravstvena predavanja in aktualna politična predavanja.

SEMINAR NA MIRNI

2. februarja je bila zadnja 10. tema seminarja, ki je bil organiziran za člane UO in DS. Poleg članov UO in DS v tovarni šivalnih strojev »Mirna« so se v seminar vključili tudi nekateri člani UO in DS ostalih gospodarskih organizacij v občini. Program, ki je zajemal predvsem politično-ekonomske teme, so izvajali predavatelji iz delavske univerze »Boris Kidrič«. Živahnih diskusij dokazuje, da je bil program kvaliteten in seminar potreben. Škoda je samo, da se nekateri člani UO in DS ostalih gospodarskih organizacij v občini.

Pod tem naslovom je bilo doslej dvoje predavanj: »Naš šolar in »Vzgoja v puberteti« na vseh popularnih šolah v občini. Predavatelj profesor Franc Demšar je našel povsod hvaležne poslušalce in žel mnogo prijaznega.

Takih predavanj si želimo, so izjavljali mnogi starši, čeprav so morali marsikje zaradi pomankanja prostora in sedežev poslušati predavanje stoje. Razveseljivo je tudi, da se predavanj z izrazito vzgojno tematiko v vedno večjem številu udele-

STROKOVNO IZOBRAZEVANJE NA VASI

Kmetijski strokovnjaki predavajo v vodji razgovore s kmečkimi pravljicami v Dobrinci, na Catežu, v Veliki Loki, Velikem Gabru, na Mirni, v Sentrupetu, Montronu, na Trebelnem, v Sentlovrencu in Dol. Nemški vasi. Teme so: zdravstvena zaščita živali, zaščita rastlin in uporaba zaščitnih sredstev, uporaba umetnih gnojil, pridelovanje krme, reja živine in prašičev in pridelovanje vrtnin. Razgovorov se udeležujejo predvsem starejši kmetovalci in šolska mladina, medtem ko odrasla mladina ne kaže dovolj zanimanja.

Zanimivo je tudi, da je obisk navedenih predavanj mnogo boljši v odročnejših krajin kot pa v dolini. V Sentpetru in na Mirni na primer »Uporaba umetnih gnojil« ni zanimala kmetovalce (predavanje je edpadlo), medtem ko se je večina kmetovalcev s Cateža

in okolice zadržala ob tem predavanju kar tri ure.

V TREBNJEM SE NISMUSPELI

zbuditi zanimanje za redno izobraževanje. Niti predavanja, opremljena z barvni diapositivi ali filmi, ne pritegnejo poslušalcev! Spomnimo se samo predavanja tovariša Rudolfa Jereba o lepotah in zanimivostih Soske doline, ki je bilo spremljano s prelepimi barvnimi posnetki. V Trebnjem se je tega predavanja udeležilo samo 5 odraslih ljudi in okrog 30 šolarjev!!

Stojimo pred problemom, ali naj še organiziramo predavanja v Trebnjem, ne da bi tvegali podoben primer. Ne gre samo za to, da organizacija predavanj zahteva določena sredstva, gre tudi za to, ali naj se ponovno osramotimo pred predavatelji, ki prav gotovo ne prihajajo zaradi osebnih ambicij, ampak predvsem zato, da bi ljudem nekaj nudili. Ce ne bomo tega izkoristili, tudi ne bomo upravili trdit, da ni nobenih kvalitetnih predavitev.

-ce.

Najvažnejši sklep za prihodnje delo pa je, da bo do končno urejeno grobišče in dohod do njega. Delo mora biti končano do krajevnega praznika. Tov. Jerih je pripravljen odstopiti zemljišče, na katerem je grobišče, da bi se to potem lahko primerno uredilo in zavarovalo. Upravimo, da bo novo izvoljeni 7. članski odbor izvršil zaupano mu nalogo.

M-ič

Tečaj za žene v Toplicah

V Dolenjskih Toplicah se 40 žena in deklet uči šivanja in krojenja na tečaju, ki ga je priredila tovarna šivalnih strojev iz Mirne. Tečaj bo trajal še ves februar, nakar bodo tečajnice razstavile svoje izdelke. Po tečaju za šivanje in krojenje bodo imale topliške žene še več drugih predavanj, za žene iz Podturna in Poljan pa bodo tudi organizirali Šivilski tečaj.

Mladina iz osemletke v Dolenjskih Toplicah je ustanovila lutkovno gledališče in se že predstavila z igrico »Medveda lovimo«.

D. G.

POROČE VALEC KOMUNE VIDEM - KRŠKO

Ker je v Vidmu-Krškem zaposlenih več tisoč ljudi, je nastala potreba po ustanovitvi obrata družbene prehrane. Nekateri so se za ustanovitev zavzemali, drugi pa so nasprotovali. Burne razprave na sejah upravnih odborov in delavskih svetov, sveta stanovanjske skupnosti, gospodinjskega centra in na zborih volivcev so se nagnile v prid ustanovitvi obrata družbene prehrane.

Skljenjeno, storjeno! Kolektivi gospodarskih organizacij in ustanov so pričeli zbirati sredstva za preureditev stavbe in opremo obrata. Samo tovarna celuloze in papirja je prispevala 5 milijonov dinarjev! Tudi drugi niso izostali. Mnogi pa so sredstva samo obljubili in niso svojih obvez do obrata družbene prehrane še do danes poravnali.

Klub vsem težkočam je bila 15. maja 1961 otvoritev moderno opremljenega obrata družbene prehrane. Ljudje so bili na novo priblitev ponosni. Veseli pa so bili zlasti tisti, ki so pričeli prejemati tople in zelo okusne enolončnice. Zanje so plačevali samo 30 dinarjev, podjetja pa so prispevala 40 dinarjev regres na enolončnico. Stevilo enolončnic se je vsak dan stopnjevalo. Sprva dve sto, potem štiri sto, pet sto pa celo šest sto in več! Zadovoljni so bili v kuhinji, pa tudi odjemalci enolončnic. Največji odjemalec je bil seveda kolektiv tovarne celuloze in papirja, saj je imel naročenih okrog 340 enolončnic.

So bili milijoni, vloženi v sodobne kuhinjske in druge naprave, le investicija za nekaj mesecev?

CIGARETNA SKATLA MED TOPLO HRANO

Toda glej čudo! Kot da bi udarila strela z jasnega neba, se je pričelo naenkrat šušljati, da so enolončnice zanč. Godnjane se je stopnjevalo. V kuhinjo obrata so vrščali enolončnice. V njih so bile skatke od cigaret, veliki črvi, gosenice pa tudi listki z napisom: tako hrano sem užival v koncentriškem taborišču. Tega še pes ne bi jedel... jej ti, upravitelj.

Lahko se je dogodilo, da je v hrani plaval kak ſižolov molj, toda prav gotovo ſkatel, cigaret in gosenice niso v hrano metalni v kuhinji! To so

no, da jo bo treba kriti iz družbenih sredstev! Če bo obrat zradi premajhnega števila načrnil enolončnic moral prenehati delovati, zakaj je pa potem zanj bilo vloženo toliko dragocenih sredstev?

OBRAT NAJ UPOŠTEVA ANKETO!

Obrat družbene prehrane naj bi resno upošteval podatke iz ankete, ki jo je tovarna celuloze in papirja razposlala med svoje člane kolektiva. Od 1843 anketeriran, vstevši tudi vajenje, je na anketo odgovorilo 315 članov kolektiva. Ugotovitev ankete pa so sledile: s kvaliteto in čistočo enolonč-

nicami. Se danes se hrani z enolončnico preko 60 njihovih zaposlenih delavcev. Ko smo nedavno obiskali lesni prostor v tovarni celuloze in papirja, nam je neki prezelbi delavec preprosto rekel: »Premalo zasiščim, da bi kupoval enolončnice po ceni brez popusta, čeravno vem, da bi mi bila topla malica, zlasti v mrzljih zimskih dneh, potrebna. Sedaj pa kos kruha namakan v črno kavo! Marni v tej izjavi veliko boleče resnice!«

V komunalnem podjetju so baje enolončnico odpovedali predvsem zaradi premajhnih obrokov hrane in ker je le-ta predraga. Z istim denarjem, tako so nam povedali na upravi podjetja, lahko delavec kupi kaj izdatnejšega. Prepričani pa smo, da n.pr. delavcu v kamnolomu v mrzljih zimskih dneh ne more nadomestiti kos klobase tople malec!

Kaj pa menijo zaposleni v konfekciji papirja? So zares zadovoljni s črno kavo ali čajem?

Naj bo kar koli, delovnemu človeku smo dolžni nuditi topel obrok hrane. Glavne razloge spora okoli enolončnic pa je potrebno takoj poiskati in jih odpraviti. 29. januarja je o problemu enolončnic že razpravljal na seji občinski odbor SZDL. O tem pa bi morali še temeljitev razpravljati predvsem tudi prizadeti!

ALI JE OBRAT DRUŽBENE PREHRANE ZARES RAZOČARAL LJUDI S KAKOVOSTJO ENOLONČNIC?

NAMENOMA DELALI POSAMEZNIKI, KI SO TAKIM NEKULTURNIM ODNOSENJEM SKODILO UGLEDU PODJETJA, OD KODEK SO PRIHAJALE VRNJENE ENOLONČNICE!

Sanitarna kontrola je večkrat pregledala kuhinjo obrata in nikoli ni ugotovila kaj posebnega. Tudi začetnike okrajnega Zavoda za napredek gospodinjstva iz Novega mesta so obiskale obrat in se po temeljiti dnevne analizi laskavo izrazilo o kalorični moči hrane, kakor tudi glede čistoće!

TODA CEMU V ENOLONČNIH SLAB FIŽOL?

Mogoče zares drži trditve nekaterih, da obrat družbene prehrane se zdavnaj ni izčrpal vseh možnosti za izboljšanje enolončnic. Res je tudi, da so bili premalo upoštevani predlogi in želje odjemalcev enolončnic, sicer se ne bi dogodil neljub primer lani decembra, ko se je v toplem obroku fižola nahajalo več desetin mlijev. To pa je preseglo meje potrebitljivosti odjemalcev hrane. Upravni odbor tovarne celuloze in papirja pa bi moral upoštevati tudi to, da se prav vsi z ukinitvijo regresa niso

nice ni bil nihče zadovoljen. 155 jih je izrazil željo še nadaljevati toplo obrok hrane s po-jonom, da se le-ta znameno izboljša. Trinajstim kolincima hrane ni zadostovala, osem se jih je pritožilo zaradi netočne do-stave, nekateri pa so izjavili, da hrana ni dovolj raznovrstna. Veliko se jih je izjavilo za po-večanje cene enolončnic, zara-di izboljšanja hrane.

KRUH NAMAKAM...

Upravni odbor tovarne celuloze in papirja pa bi moral upoštevati tudi to, da se prav vsi z ukinitvijo regresa niso

Rdeči križ na Raki pri Krškem prizadetvno deluje. Za novo leto je organizacija obdarila starke in bolnike na svojem področju. Pionirji so raznosili 12 ljudem darila po domovih. Med obdarovanci je bila tudi najstarejša članica RK na Raki: 96-letna Marjeta Lekše. Njej so otroci še posebej podarili šopek cvetja in malo večje darilo. Na skromni leži zemlje in koščku vinograda se starka še kar sama preživila. — Za Makarsko so zbrali člani RK na Raki 17.300 dinarjev! — V nedeljo dopoldne bo letni občeni zbor RK na Raki v prostorih osnovne šole. Predaval bo predsednik okrajnega odbora RK tovaris inž. Ivo Zobec, vrteli pa bodo tudi zanimive filme. Pridite!

Kdo jim nagaja, da delavci niso zadovoljni z enolončnicami? V obratu družbene prehrane na Vidmu se resnično trudijo, da bi zadovoljili potrebe vseh svojih odjemalcev!

Uspela anketa za sekcije

Kot smo že poročali, je vodstvo krajevne organizacije SZDL v Krškem prejšnji teden razposlalo med svoje člane anketo o delu po sekcijah. Te dni so bili zbrani rezultati ankete. V sekciji za stanovanjska in komunalna vprašanja jih želi največ razpravljati o vodovodu in cesti v mestu. V sekciji za probleme šolstva, izobraževanje in kulturno življenje se jih je večina odločila za razpravo o TVD »Partizan« in problematične telesne vzgoje. Člani želijo nadalje sodelovati v sekciji za zdravstveno in socialno problematiko, kjer naj

bi razpravljali o gradnji zdravstvenega doma. V sekciji za družbeno-politična in ekonomika vprašanja pa je največ zainteresiranih za razpravo o trgovini v mestu in njeni problematiki.

Krajevna organizacija SZDL v Krškem upa, da bo njen delo najbolj uspešno preko sekcij, kjer se bodo obravnavala konkretna gospodarska in politična vprašanja kraja in občine.

Napredok trgovine na Senovem

Trgovska podjetja »Preskrba« na Senovem je lani preuredilo v Brestanicu svoj lokal, ki je kraju v ponos. — Prav tako je lani investiralo 7 milijonov šest sto tisoč dinarjev, od tega preko 4 milijone lastnih sredstev, za preureditev in opremo ostalih lokalov, nabavo poltovornega avtomobila in dopolnitve pišarniške opreme v trgovinah. Naj se omenimo, da ima podjetje 6 lokalov v svoji lastni stavbi, vseh poslovalnic pa ima 16. Lani je podjetje povabilo promet za 20 odst.

V Brestanicu najboljše prestre

Pekarna Rudolfa Kadivnika je znana po odličnih prestrah. Poleg kruha peče pekarna se raznog drobno pecivo. Pekarna zalaže s kvalitetnim kruhom poleg Brestanice se velik del Senovega.

Berite in razširjajte DOLENJSKI LIST!

Vroč dan na Sremiču

Lepo vreme prejšnjega teda je privabilo na turistično postojanko na Sremiču mnogo ljudi. Postojanka nudi še kar zadovoljivo izbiro prigrizkov, le da ni bilo možno dobiti domačega sremiškega vina. V bodoče bo tudi za to poskrbljeno.

Zal se domačini ne zavedajo, kaj pomeni razvita postojanka za sam kraj in se posebno za bližnje prebivalce Sremiča. Z neumestnimi izpadi pokvarijo vso družbo in preprečujejo, da bi se turizem v tem kraju še močneje razvil. Potrebno bo vplivati na prebivalce, predvsem mlajše, da si vroč krije druge ohladil. Sicer pa bi bilo dobro, ko bi take vročevne ohladili s tem, da bi morali za kazen popravljati cesto, ki vodi v ta lepi kotiček naše občine!

aktiv pa pripravlja Marinčevi komediji »Potoci se bom s svojo ženo«.

Naslednjega dne smo obiskali Zdole. Tu so nam povestili, da zelo radi igrajo, vendar nimajo ne dvorane ne odra, pač pa nastopajo kar v razredu. Tovarišica Presnikova, dolgoletna režiserka, je pojavila svoje igralce in dodala, da si dostikrat kar sami kupijo čevlje ali oblike, ki jo potrebujejo v igri. Letos pripravlja komedijo »Dobrodošla, miss Agata«. Na Senovem je doma tudi glasbena dejavnost, katere duša je dolgoletni pevovodja in večkratni nagrjenec, avtor pesmi o Bohorju tovariš Zupančič. Z moškim oktetom pripravlja samostojne koncerte. Vzorno urejena je pri njih društvena knjižnica, ki steje preko 1500 knjig. Med Senovčani so bili tudi člani PD Gornji Leskovec, ki so povedali, da pripravljajo mlađinsko igrico »Svojeglavček« in komedijo »Jezični doktor Petelin«. Dejanost društva bomo lahko ocenili na občinski re-

drustvo na počitnicah. Želimo, da bi bile le-te čim krajše...

Na Senovem smo se pogovorili kar v prostorih društvene knjižnice. V prijetnem pomenku smo zvezdeli nekaj o njihovih načrtih. Lani je društvo uspešno nastopilo na okrajni dramski reviji, letos pa za revijo pripravlja Grünovo Kastelko. Režiral bo tovariš Horjak; pod vodstvom Zinke Gučkove pa pripravlja komedijo »Dobrodošla, miss Agata«. Na Senovem je doma tudi glasbena dejavnost, katere duša je dolgoletni pevovodja in večkratni nagrjenec, avtor pesmi o Bohorju tovariš Zupančič. Z moškim oktetom pripravlja samostojne koncerte. Vzorno urejena je pri njih društvena knjižnica, ki steje preko 1500 knjig. Med Senovčani so bili tudi člani PD Gornji Leskovec, ki so povedali, da pripravljajo mlađinsko igrico »Svojeglavček« in komedijo »Jezični doktor Petelin«. Dejanost društva bomo lahko ocenili na občinski re-

MARCEL ŠTEFANČIC

Od Rake do Senovega

Zveza Svobod in prosvetnih društev v Vidmu-Krškem se lepo pripravlja na letošnjo okrajsko revijo kulturno-prosvetne dejavnosti, ki bo sestavljena iz dramatičnih, glasbenih in recitacijskih večerov. Ker je lani dramska revija v Vidmu-Krškem lepo uspela, so sklenili, da bo tudi letos tam predstave pa bodo v Brestanici, na Senovem in v Leskovcu.

Občinska Zveza Svobod se je odločila, da bo obiskala vse večje kraje v okolici Krškega in ugotovila, kako se tu pripravljajo na občinsko revijo. Tovariš Matjan, Viktor Zemljak in jaz smo se najprej ustavili na Raki. Za obsirno temo našega razgovora je bil čas prekratek, pa se vreme nam je ponagajalo, da smo s pomočjo vaščanov komaj spravili avto do vrha klanca. V imenu prosvetnega društva na Raki nas je sprejel njihov požrtvovalni blagajnik Leo Koman. Po-

vedal nam je, da bi se društvo pri njih nedvomno okreplilo, ko ne bi bili s prostori tako na tesnem. Igrajo lahko le v šolskem razredu, tako da zaradi skromnega prostora ne morejo nastopati z igro, v kateri bi bilo več kot deset oseb. Manjka jim tudi glasbeno-zabavni ansambel. Njihova dramska sekcija se je že predstavila s komedijo »Robinzon in dekletter z mladiščino komedijo »Sester mušketirjev«, s katero namenjujejo nastopiti na občinski dramski reviji. V bližnji bodo uprizorili še eno komedijo. Postojujo s klubskim delom, vendar še ni dovolj smotreno organizirano, klub temu da imajo v klubskem prostoru na razpolago televizijski aparat, radio in gramofon. Tovariš Koman je povedal, da v društvu dajejo prednost mladim in tako upajo na boljše.

Iz Kostanjevice smo odšli v Podbočje, kjer dela PD Stane Kerin. Potezili so

nam, da imajo težave z dvorano in odrom, kajti ključ teh prostorov ima kmetijska zadruga, ki ji dvorana služi za sušenje sena. Kljub težavam, ki jih imajo, pa za občinsko revijo pripravljajo komedijo »Peg, srček moj« v režiji Marije Skete in »Rdeči Kapico pod vodstvom Ivane Maksel. Glede prostora so pri njih v zadregi tudi šahisti, pevci in knjižnica.

Na zelo skromno kulturno dejavnost smo naleteli v Velenjem Podlogu. Kljub temu, da imajo lepo dvorano in odra, ne premorejo več kot en vokalni duet. Imajo tudi klubsko prostoro, vendar je življenje v njem zelo slabo organizirano. Zadnji obisk prvega dne našega potovanja smo opravili v Leskovcu pri Krškem. Tu manjka predvsem strokovnega vodstva. Večino zanimanja je za pevski zbor, pa nimajo zborovodja. Iz različnih razlogov je bil razpuščen tudi tamburinski sekstet Kuharjev, ki ga vodi oče Franc, ob sebi pa ima pet sinov. Instrumente so si iznajdljivi muzikantki sami izdelali. V prihodnje bodo nastopili na glasbeno-zabavni reviji.

Iz Kostanjevice smo odšli

v Podbočje, kjer dela PD

Stane Kerin. Potezili so

aktiv pa pripravlja Marinčevi komediji »Potoci se bom s svojo ženo«.

Naslednjega dne smo obiskali Zdole. Tu so nam povestili, da zelo radi igrajo, vendar nimajo ne dvorane ne odra, pač pa nastopajo kar v razredu. Tovarišica Presnikova, dolgoletna režiserka, je pojavila svoje igralce in dodala, da si dostikrat kar sami kupijo čevlje ali oblike, ki jo potrebujejo v igri. Letos pripravlja komedijo »Dobrodošla, miss Agata«. Na Senovem je doma tudi glasbena dejavnost, katere duša je dolgoletni pevovodja in večkratni nagrjenec, avtor pesmi o Bohorju tovariš Zupančič. Z moškim oktetom pripravlja samostojne koncerte. Vzorno urejena je pri njih društvena knjižnica, ki steje preko 1500 knjig. Med Senovčani so bili tudi člani PD Gornji Leskovec, ki so povedali, da pripravljajo mlađinsko igrico »Svojeglavček« in komedijo »Jezični doktor Petelin«. Dejanost društva bomo lahko ocenili na občinski re-

MARCEL ŠTEFANČIC

Stev. 6 (620)

Naš krajevni praznik

Letos praznujemo prebivalce bivše občine Senovo prvič svoj krajevni praznik. Živo se še spominjamo prihoda XIV. divizije na Stajersko pred 18 leti. Na Senovo so prišli oddelki divizije v noči od 8. na 9. februarju: partizani so unicili rudniške naprave v Zakovjašku, separacijo in napadli nemško postojanko v Senovem. Rudarji in drugi prebivalci teh krajev so po tem napadu začeli množično odhajati v partizane. Nemci so morali proizvodnjo v rudniku ustaviti.

Ob našem prazniku se s ponosom spominjamo vseh pridobitev revolucije, katero je vodila Komunistična partija Jugoslavije. Spominjamo se prvih borcev z našega področja, ki so skoraj vsi našli smrt v Brežiški četji. Druga skupina domačinov je odšla v boj za svobodo v juniju 1942; tudi so skoraj vsi padli v NOB. Spominjamo se ilegalnega dela partizanskih organizacij in naših zvez s KP in OF, ki so vodile prek kurirskih stanic vse do Češke, Trbovelj in drugam v Sp. Posavje in Zasavje. Spominjamo se mučenikov, ki so jih Nemci preko zbirnega

133 novih stanovanj

Od osvoboditve do danes je rudnik investiral za stanovanjsko izgradnjo težke milijone. Zgrajenih je bilo namreč 133 družinskih stanovanj, 12 stanovanj pa še gradivo in bodo konec leta vseljiva.

Lani je bila skozi Senovo zgrajena cesta, katere gradnjo je prav tako v glavnem investiral rudnik.

17.533 ton premoga v januarju!

Ko smo 31. januarja obiskali upravo rudnika na Senovem, nam je šef kadrovsko-socijalne službe TONE PLETERSKI dejal, da smo prišli ravno o pravem času. Povedal nam je veselo notico, da je tega dne kolektiv rudnika presegel mesечно proizvodnjo obveznost za 108 ton. Zvedeli smo, da so rudarji v nočni izmeni nakopal 318 jamskih vozičkov (buličev) premoga. Celdnevna proizvodnja pa je znašala 947 vozičkov ali 835 ton. V ilustracijo še to, da je znašala planirana proizvodnja premoga za januar 17.425 ton, s požrtvovalnim delom pa so količino rudarji povečali na 17.533 ton.

Z novo delovno zmago bodo nedvomno rudarji in vsi občani Senovega in okolice ponosno dočakali svoj krajevni praznik, ki bo 9. februarja. Prav gotovo je, da je to največji prispevek k počastitvi napada XIV. divizije na Senovo pred osemnajstimi leti.

Se predno smo tov. Pleterskemu zastavili nekaj vprašanj, nas je prehitel s pričevanjem:

"Upravni odbor je na seji 29. januarja razpravljal tudi o proizvodnih uspehih v lanskem letu in o ustvarjenem dohodku. Lani smo na primer planirali našo proizvodnjo na 210 tisoč ton premoga, nakopal pa smo ga kljub gospodarskim težkodam 215.500 ton.

Ali so mesečni prejemki

rudarjev sprito težkih pojavov dela zadovoljni?

"Ce bo naš delavski svet sprejel predlog, da bi znašalo razmerje v odnosu do skladov 95:5 odst., bo letos

PREGLED SLOVENSKEGA SLIKARSTVA OD XIV. DO XX. STOLETJA

V počasitev slovenskega kulturnega praznika je bila v Kostanjevici na Krki včeraj ob 17. uri odprtta razstava fotokopij naših mojstrov od XIV. do XXI. stoletja, kakor so zastopani v Narodni galeriji v Ljubljani. Razstava bo odprta do 1. marca. Občinstvu bo predstavila vse pomembnejše stvaritve do impresionizma.

Za temeljitejše umevanje razstave kakor tudi za izobraževanje in oblikovanje kvalitetne estetske vzgoje, bodo v Kostanjevici skozi vse februar predavanja o naši likovni preteklosti. Razpored predavanj:

Sreda, 7. 2. 1962, ob 12. uri: GOTIKA (za mladino) in ob 19. uri: GOTIKA (za odrasle).

Cetrtek, 15. 2. 1962, ob 12. uri: BAROK (za mladino) in ob 19. uri: BAROK (za odrasle).

Cetrtek, 22. 2. 1962, ob 12. uri: KLASICIZEM IN

taborišča v gradu Brestanica izseljevali v Srbijo. Nad 60.000 ljudi je šlo skozi Brestanico v pregnansivo v nacistično Nemčijo. Letos naj bi v Brestanici postavili dosten spomenik vsem žrtvam fašizma in izseljevnic.

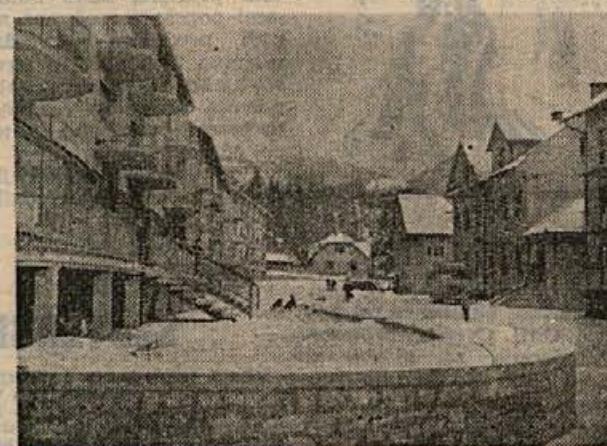
Ob prazniku se spominjamo Bohorja, simbola naše borbe. Tu je deloval okrožni odbor OF in okrožni komite Kozje, tu sta delala občinski odbor OF in komite ZK Senovo-Blanca. Po osvoboditvi so naši rudarji, kmetje in vsi delovni ljudje krepko zagrabili: obnovili smo gospodarstvo in vasi. S pomočjo ljudske oblasti smo zgradili mnogo novih, leplih stanovanj.

Z združljivijo prejšnjih

urejen krasen zdravstveni dom – zasluga požrtvovalnega kolektiva našega Zdravstvenega doma! Urejamo zdravstvene prostore v Brestanici. Komunalna dejavnost na Senovem in v Brestanici se širi. Zares ni nobenega zapostavljanja, o katerem so pred združljivo obeh bivših občin govorili redki posamezniki.

Po vojni smo že večkrat pisali in govorili o naši borbi in deležu naših ljudi za osvoboditev. Zdaj moramo podčrtati samo tole: z nadaljnjam zviševanjem storilnosti dvigamo tudi živilensko raven naših delovnih ljudi. Delavsko in družbeno poglobljeno samoupravljanje pa je pot do tega našega velikega smotra!

KAREL STERBAN

Danes v novem Senovem

Uspehi in problemi PARTIZANA

TVD »Partizan« s Senovega je zadnja leta zabeležilo več pomembnih uspehov. Članji društva so sodelovali na vseh večjih množičnih tekmovanjih v okraju. Prav tako so sodelovali lani na okrajnem prvenstvu v atletiki in namiznem tenisu na občinskih delavskih športnih igrah. Sportniki so nastopili na vseh pravilanah in po pravilkah priredili športna tekmovanja. Zlasti so ponosni na uspehe, dosežene na tekmovanju v okrajni nogometni ligi in republiškem tekmovanju v hokeju na travi.

Hkrati z doseženimi uspehi se društvo spoprijema s številnimi težkočrami. Ceprav se je telovadbi prijavilo okrog 60 pionirjev in mladincev, društvo nima svoje telovadnice.

Trenutno si pomagajo s šolsko telovadnicico, vendar je ta prostata šele pozno zvečer. Nobenih izgledov pa ni, da bi problem telovadnice na Senovem v dolegnem času rešili. Društvo ima namreč še za minuto leto okrog 100 tisoč dinarjev dolga. Nič manj perec problem v društvu ni pomanjkanje vaditelstva kadra ter trenerjev za nogomet in hokej na travi.

Marijivi člani TVD »Partizan« pa klub trenutnim težkočam ne nameravajo vreči puške v koruzo. Se z večjo vremeno bodo pridobilni mladini v svoje vrste in se še nadalje udeleževali vseh tekmovanj v občini in okraju. Prav tako nameravajo pomagati s prostovoljnim delom pri gradnji plavalnega bazena na Senovem.

Prisrčne čestitke

Prebivalci Senovega in vseh krajev med Savo in vrhom Bohorja na našem področju ponosni praznujemo 9. februar – naš krajevni praznik, spomin na herojske borce XIV. divizije NOV, ki so na ta dan leta 1944 napadli okupatorja v rudniku. Njihov uspeh nam je vili novih moći; borgi, aktivisti in prebivalci smo s skupnimi naporom izgnali nasilnike iz naše domovine.

Uspehi delovnih ljudi našega območja v gospodarstvu, na kulturnem in vsem družbenem področju dokazujejo, kako z naporom in požrtvovalnostjo pomagamo graditi socializem. Lepi so dokazi teh uspehov: urejen kraj, zgrajena nova stanovanja, komunalne naprave, upravljanje delavcev v podjetjih in prebivalcev v vsem javnem vedenju. Vse to so posledice naše osvobodilne borbe in ponos našega človeka. Rudarji požrtvovalno kopijo premoga pod zemljo, naše vrčno zlato. Sodelujejo v vseh oblikah družbenega razvoja in si nenehno prizadevajo za razvijeti kraja in blagostanje.

Ob letosnjem krajevnem prazniku čestita odbor krajne organizacije Socialistične zveze na Senovem vsem prebivalcem kraja in okolice in jim želi še veliko novih uspehov.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA SZDL
NA SENOVEM

Proizvodni uspehi brestaniške elektrarne

Vse do lanskega leta je brestaniška elektrarna obratovala z enim agregatom in proizvajala 60 milijonov kilovatov električne energije. S tem uspehom pa se kolektiv ni zadovoljil. Z vso vnemo se je spoprijel z novimi nalogami. Sklenil je dobaviti še en aggregat, to pa mu je leta 1961 tudi uspelo. Turboagregat je nabavilo in montiralo podjetje »Jugoturbina« iz Karlov-

Knjižnica je vedno dobro obiskana

Knjižnico domačini zelo radi obiskujejo. Ceravno je lani poslovala v neprimerenem prostoru, jo je obiskalo več tisoč vestnih bralcev. Knjižnica je imela 20 tisoč dinarjev dohodkov od izposojevalnine. Letos pa so bili knjižnici dodeljeni novi prostori. Tako je okrog 1500 knjig zdaj v primernejšem prostoru. Zanimivo je, da bralci najraje berejo domače pisce.

Stavba za izobraževalni center

Spomladi bodo pričeli na Senovem graditi stavbo za izobraževalni center. Ta zamisel ni nova, saj rudnik že štiri leta zbirala sredstva za gradnjo. Do sedaj mu je uspelo zbrati že okoli 9 milijonov dinarjev, kar bo zadostovalo vsaj za začetek gradnje. V stavbi izobraževalnega centra bo še klubski prostor s televizijskimi sprejemniki, knjižnico in čitalnico. Morda se bo našel tudi prostor za ostalo kulturno-prosvetno udejstvovanje.

Za krajevni praznik na območju krajevnega urada

SENOVO IN BRESTANICA

čestitajo

- SVET STANOVAJSKE SKUPNOSTI
- KRAJEVNI ODBOR SZDL
- OSNOVNA ORGANIZACIJA ZKS
- KRAJEVNI ODBOR ZB
- VAŠKI AKTIV LMS
- KRAJEVNI ODBOR ZVVI
- LOVSKA DRUŽINA
- KRAJEVNI ODBOR ZROP
- DEL. KULTURNO DRUŠTVO »SOVODA«
- TELOVADNO DRUŠTVO »PARTIZAN«
- KRAJEVNI ODBOR RK
- GASILSKO DRUŠTVO
- DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE

CESTITKAM & PRIDRUŽUJEJO:

Trgovsko podjetje »Preskrba«, Senovo Komunalno podjetje »Remont«, Senovo Mesnica – Brestanica Elektrarna – Brestanica Kmetijska zadruga – Brestanica Zavod za priučevanje invalidov – Brestanica Mizarska delavnica – Brestanica Rudi Kadivnik, pekarija – Brestanica

znašal povprečni mesečni

zaslužek zaposlenega 26.922 dinarjev.

Osem novih knjig Prešernove družbe

Pred kratkim so desetisoč članov Prešernove družbe prejeli že devetič knjige redne knjižne zbirke. V devetih letih se je tako zvrstilo že 60 knjig, ki so širokemu krogu slovenskih ljudi pomenile prijetno, počutno in koristno branje in predstavljajo ob majhnih izdatkih že kar lepo domačo knjižnico.

Vrstile so se povesti in romanji domačih in tujih pisateljev, poljudnoznanstvena dela, knjige za vsakdanjo rabe in vsako leto koledar, zelo pestro uredjen in oblikovan zbornik vsega, kar bi utegnilo bralca zanimati in razvedriti. Stevilo knjig v zbirki se je z leti povišalo od 5 na 7, zadnja leta pa prejemo člani brezplačno tudi po eno barvno reproducijo pomembnejših umetniških del slovenskih slikarjev.

Letos bodo torej knjige Prešernove družbe izšle že desetič. Takrat pa bo v zbirki že osem knjig.

• Koledar Prešernove družbe za leto 1963 bo nadaljeval kvalitetni vzpon iz leta 1962 in nam bo predstavil slovenske znanstvenike, njihovo sedanje delo in načrte za prihodnost. Mimo tega bo skušal koledar ustreči najštevilnejšim željam bralcev in bo po pestrosti in opremi tekmoval z vsemi izdajami te vrste.

• Roman Nobelovega nagrajenca Haldorja Laxnessa Atomska postaja nam bo približal majhno island-

sko deželico in njene ljudi. Prikazal nam jih bo v čustvih in mislih služkinje Ugle, v njenem razglabljanju in njenih nazorih. Atomska postaja je zgovoren naslov, ki simbolizira čas in dogajanje okrog nas, kateremu se zlasti majhna dežela le stežka upre. To tem manj, če se stisti, ki vladajo, nočejo upreti.

• Drugo leposlovno delo (povest ali roman) še ni določeno. Prepričani smo, da bo izbor pretehtan, upamo pa lahko, da bo delo sodobnega slovenskega pisatelja, saj je prav domači književnosti Prešernova družba vselej odmerjala pomemben delež.

• Sledita dva potopisa. Prvi, Ribe pojo v Ukajali, delo poljskega znanstvenika in pisatelja Arkadyja Fiedlerja, popelje bralca v malo znani svet, v "Zeleni pekel" ob Amazonki in njenih pritokih. Fiedlerju je uspelo, da je napisal več ko, potopis, uspelo mu je prikazati ne le pokrajino, rastlinje in živalstvo, temveč tudi ljudi, vseh ras in narodnosti, ki žive med tem bujnim in propadajočim svetom: ljudi, ki so jim zakoni džungle bližji kot civilizacija, in ljudi, ki so zaradi civilizacije slabši od prvih.

• Drugi potopis povede bralca v Zahodno Afriko, v dežele, ki nastajajo, ki se spremenjajo v države. To je črna Afrika, področje na-

silnejšega kolonialističnega izkorisčanja, to je domovina ameriških črnih sužnjev. O črnih je bilo napisanega mnogokaj, naš pisatelj Oskar Davičo, ki je tam preživel nekaj mesecev, nam v knjigi Črno na belem prikazuje črne kot ljudi, ki so sposobni ustvariti in voditi svoje države, ki so sposobni boriti se zanje, a hkrati živeti v miru in sožitju z vsem človeštvtom.

• Znamenite kolonialistične

bralcev kemijo kot vedo, ki je neverjetno pomembna za naše vsakdanje življenje. Kemija niso le zapletene formule skrivnostne analize in nerazumljivi eksperimenti, kemija je življenje okoli nas je civilizacija, je življenjski standard. Brez kemije bi se vrnili za stolje nazaj.

• Znamenite pisec priročnikov Prešernove družbe inž. Mitja Tavčar pripravlja za letos praktično knjigo z naslovom Električna za domačo rabe. O električnih in električnih aparatu je bilo napisanega že marsikaj. Ta priročnik pa bo poleg opisa električnih naprav in aparatov z gospodinjstvo in kmetijstvo pojasnil njihovo uporabo in navajal tudi primere, kako lahko sami popravimo okvare na njih, predvsem pa, kdaj moramo to prepustiti strokovnjaku, da bi se izognili nesreči. Praktična vrednost in pomen priročnika sta torej očitna.

Vseh teh osem knjig prejmejo člani in naročniki za 950 dinarjev.

• Poljuden prikaz glasbe, njenih prvin, vrednot in tehnike ustvarjanja bo pod naslovom Glasba in mi po dal Ciril Cvetko, profesor Akademije za glasbo v Ljubljani. To delo bo pomemben prispevki za širše razumevanje najbolj popularne vrsti umetnosti.

• Kemija v službi človeka bo v najpoljudnejši obli-

Minuli teden se je že tretjič sestal pripravljalni odbor za V. republiško dramatsko revijo, ki bo majha letos v Novem mestu. Na prvih dveh sejih, ki sta bili že konec lanskega leta in so se ju udeležili tudi predstavniki okrajnega ljudskega odbora, občinskega odbora SZDL Novo mesto in člani sveta Zvezde Svobode Slovenije, so se pogovorili o nekaterih osnovnih vprašanjih, kot je finansiranje revije, ureditev Doma ljudske prosvete in o času, kdaj revija bo.

Na zadnjem sestanku pa so že podrobno obravnavali, kako zagotoviti kar najboljši potek revije in nastanitev številnih gostov iz vse Slovenije. Pripravljalni odbor računa, da bo v dneh revije obiskalo naše mesto preko 100 igralcev in režiserjev amaterskih gledaliških skupin, poleg tega pa večje število kulturnih delavcev, kritikov in novinarjev. Posamezne skupine bodo v Novem mestu 1-2 dni. Revija bo namreč delovnega značaja. Tako bo vsako dopoldne posvetovanje režiserjev in gledaliških strokovnjakov in ocena predstav, ki bosta na sporednu prejšnji dan. Predstave bodo popoldne in zvečer, in sicer bosta vsak dan nastopili dve skupini.

Novomeščani in prebivalci bližnje okolice si bodo v teh dneh lahko ogledali 8 do 10 najuspešnejših amaterskih gledaliških uprizoritev v letu 1962 v Sloveniji. Pripravljalni odbor in občinski svet SPD bodo organizirali obisk teh predstav tudi za ljubitelje gledališke umetnosti iz vseh občin. Vstopnice za vse predstave bodo na razpolago že 10 dni pred predstavljajočim revijom. Sindikalne družnice v kolektivih pa jih bodo lahko rezervirale že od

Pudaril sem že pred nekaj leti v Vrbi in moram tu ponoviti: Trubar je bil prvi, Prešeren je edini. Castitljivo in vsega spoštovanja vredno je, kar je storil za nas Trubar. In vendar: ako bi Trubarja ne bilo, bi bil njegovo nalogu opravil kdaj drug. Malo pozneje morda, toda opravil bi jo bil prav gotovo. Da ni Prešeren zastavil peresa, ne bi bil mogel njegovega dela opraviti prav noben drug. Zakaj Trubarjevo delo je bila stvar treznega pogleda, umske moći, verske gočnosti in dobre volje. Prešernovo pa stvar genija, ki je enkraten in nenadostljiv: skrivnostno snovanje, pri katerem so vse človeške zmožnosti strnjene za silovit zagon, da se iz njega rode čuda kakor sama po sebi. Brez Prešerja

bil Slovenci ostali v somraku, narod brez genija, ljudstvo brez luči: strahota je pomisliti na takšno temno vrzel, na takšno zevajočo praznino in njene nasledke za našo kulturo, kajti zavedajmo se: kar pri nas poslej piše in poje, se oslanja na Prešerena in njegovo genialno delo. Ves curek ustvarjanja, ki se imenuje slovenska literatura in kultura, izvira iz tega bujnega, čistega studenca. To je živa, oživljajoča in oplajajoča voda, vse, kar se je skušalo uveljaviti brez Prešerena ali se je držalo uveljaviti proti Prešerenu, je zastajajoča mrta voda, ki se brez zvez z distrim osrednjem strženom izgubila v stranske zatone in zajeze, se sproti usmrjava in kuhi ozračje. Vsi pravi pisatelji pri nas, ki so res bogatili slovensko duševnost, vsi, s katerimi imeni je zvezan na predek slovenskega slovstva so se priznavali k Prešerenu, so gledali v njem nedosegnega mojstra, vodnika in vzornika. Prešeren je v vsem pravem, res naprednem prizadevanju slovenskih ljudi vedno in povsod pričujoc...

OTON ZUPANCIC (1946)

Prešeren

Bogdan Borčič: Stara oljka

KAKO BO S SREDSTVI ZA MAJSKO REVIVO SLOVENSKIH DRAMSKIH AMATERJEV?

je prav, da se vendar tudi na zunaj obeleži ta dogodek. Tako bo zaprosil posamezna podjetja, da mu za tiste dni odstopijo izložbeno okno, karor bo predstitelj razstavljal fragmente iz amaterskega gledališkega udejstvovanja. Studijsko knjižnico pa, da priredi manjšo razstavo o razvoju gledališke kulture pri nas. Prav tako bo, primerno okrasena oklica Doma ljudske prosvete, kjer bo revija. Po posebnem težka naloga, ki je pripravljajši odbor sam ne bo morel rešiti, je vsaj minimalna tehnična ureditev održa in dvorane. Naprave na održu, predvsem pa svetlobni park in splošno razsvetljava, vse to je pomankljivo in onemogoča posamezne uprizorite, ki zahtevajo urejen oder. Stoli v dvorani so tudi izrabljeni. Pripravljajši odbor za te investicije nimata sredstev. Predlagal pa je pristojnim točnoma, da bi s posebno akcijo zbrali vsaj najnujnejša sredstva.

»SAMORASTNIKI« V BRESTANICI

28. januarja je bila v polna vere v človeka in v prihodnost. Režiser Galeša je uprizoriti vdahnil precej življene in pristnosti. Nekatere vloge je zaupal začetnikom, ki pa niso prepričevalno sledili njegovim zamisli. Najbolj prepričevalne so bile

Bogdan Borčič: KOPICA

vloge Hudabivške Mete, Hudabivku, Ožbeja in ponokod Karničnika, slabše pa sta odigrala vlogi grof in župnik. Menjavače prizorišča je režiser domisil: ne rešil, k boljšemu efektu pa so pripomogli zvočni vložki in svetlobni park. M. S.

MISLI

Zivljenje pod Stalinom je bilo loterija. — (Illa Ehrenburg, sovjetski pisatelj)

Naš cilj je, da zavarujemo obstoj človeške rase vključno politikom. — (Bertrand Russell, angl. filozof)

Na alžirske vprašanju so zlomili vrat ena republika, dve narodni skupščini, sedem francoskih vlad in štiri vrhovne komande. — (Nemški časopis »Die Welt«)

IVAN VASIC

Danes dopoldne ob 11. uri bodo v avli novomeške Studijske knjižnice odprli razstavo sodobne keramike znanih zagrebških mojstrov Milana Kičina in Iva Djurovića. Priditev bo v počastitev Prešernovega tedna — Na sliki: poslikana posoda (glahura) Milana Kičina

V 42. zvezku v Hamburgu izhajajoče revije »Stern« je 11. novembra 1961 zagrešli neki William Schlamm prece obširen članek, v katerem skuša na nezaslišano drzen, vse prej kot duhovit način osmiesiti podelitev letosnje Nobelove nagrade za književnost našemu Ivu Andriću. Po vsej prilici si utvartja, da predstavlja njegovo pisanje unikljivo satirno, katere mojster je bil veliki nemški pesnik Heine, je pa v bistvu zgolj banalna zlobudravščina in skrajno redostenj paskvilk. Najprej se obregne ob iznajditev dinamita Nobela, ces da je imel pristalen talent za gotov denar in strupene dobitke. Da je iznašel dinamit in ga umel velikopotezno razpečavati na vse armade sveta, bo trajno manj priševalo k njegovemu slavi kot njegov jedki humor, ki se uveljavila še desetletja po njegovi smrti v zvrhani meri. Na primer o podelitev letosnje književne Nobelove nagrade Ivu Andriću.

• Ivo Andrić! O njem se je vedelo pred razdelitvijo nagrad bore malo, čeprav več, kot se bo vedelo po petih letih o letosnji nagrajenca za mirovno Nobelovo nagrado, nekem Mr. Luthulli. Toda predvsem mora podati pisec razdetno prisoj. Ta se glasi: »Prisegam pri vsem, kar mi je sveto, da ni mam niti najmanj proti Jugoslovani in zamorec. Cutim potrebo, da izrecno naglisam svoje bratstvo s Srbij, Hrvati in Bošnjaki.« Ali edino vprašanje, ki je tu zanimalo, je to: ali je prav brezpostomembno dejstvo, da je kdo rojen v Bosni ali južni Afriki, brez posebnega vredno Nobelove nagrade za književnost? Pač noben pameten človek ne bo osporaval, da sta gospoda Andrić in Luthulli dobila svoje nagrade iz zgodnjih razlogov. Komisija za podelitev Nobelove nagrade (skupina častivrednih, a v književnih zadavah nekoliko banalnih mož) je bila pač mišljena, da je letos obe veliki nagradi podelite kaškemu vzhodnemu nevralcu in črnemu Africancu. To je popolnoma jasno. Manj jasno je, čemu ni Luthulli prejel književne Andrić pa mirovne nagrade? Ali to določa morda ţreb?

Gospod Andrić, tako se mi je poročalo, bi bil po svojem formatu v nekaj letih upočasnik, ki ga je ne-

NEUNIČLJIV NEMŠKI ŠOVINIZEM

gotovo, da je postal ime gospoda Nobela nesmrtno prej z nagradami kot kot z dinamitem. Zakaj govoriti se bo razstreljevalo še tedaj, ko se noben človek ne bo več mogel spominjati imen Andrić in Luthulli. In morda ostane dinamit prav zato tako popularen, ker dobiva večne nagrade venomer napadeni ljudje... Iz vseh navedenih neokusnih in zlobnih izpadov zoper prvega jugoslovanskega Nobelovega nagrajenca, pisatelja svetovnega formatu Iva Andrića, je brez nadaljnje razvidna tudi še neverjetna držnost in površnost pisca Williama Schlamma. Gospod Schlamma se namreč niti toliko ni potrudil, da bi bil skuden v tej ali oni knjižnici zbrati in ugotoviti v poštev predhajajoče podatke o Ivu Andriću. Da je to storil, bi bil v pol ure doagnal, da je književno delovanje Iva Andrića kot zelo uspešno in velepotomembno dovolj izčrpno označeno tako v angleških, italijanskih, francoskih in nemških leksikonih, slovarjih in zgodovinah svetovne književnosti. Mesto tega si je enostavno dal poročati od kakega svo-

Jega na Jugu živečega znanca, da more Ivo Andrić v nekaj letih upati kot kandidat na književno nagrado mesta Zagreba. Priporočil, da svojega lastnega imena imenujti in vsevedni g. Schlamm vgori navedenih knjigah seveda ne bi našel.

Kako brezglavo in aboton je zgojil v kratkem izvlečku podano pisanje gospoda Williama Schlamma in kako do kraja so ovzrenje njegove domisljajo napihljene trditve o Ivu Andriću, je z vso jasnostjo izkazano v članku, ki je izšel v znameniti literarnopolitični reviji, v Zurichu izhajajoči »Die Weltwoche« dne 4. decembra 1959, stev. 1360, na listu 33; torej se tedaj, ko o podelitevju Nobelove nagrade za leto 1961 se ni bilo nobenega govorila. Pod naslovom »Ein grosser Roman«, Ivo Andrić »Die Brücke über die Drina« (Carl Hanser, Verlag München) izvaja ocenjevalec pod sifro G. S., ki se žal ni podpisal s polnim imenom, o pisatelju Ivu Andriću tole:

»Knjigo brati je lahko, o njej pisati je težko. Zakaj nič ali le malo je povedano, če se reče, da je pred nami eden velikih romanov našega stoletja, da smo se sredali tu z delom veljavne svetovne književnosti. Ni modna knjiga, se manj staromodna, čeprav navezuje na tradicijo 19. stoletja in spomnja na Gonçarova in Čehova... Ivo Andrić je predvsem pripovednik po božji milosti, vedoc, vesl, grandiozen pripovednik, ki mu uspeva vsaka epizoda, vsak detalj v napetosti, v strmenju nad dili zapirajočem, spoštovanje vzbujajočim semešnim življienjem; od sestanjstega do dvajsetega stoletja, od pravljeno odmaknjene legende do početka naše resničnosti, kot pravi pripovednik dajave jih domačne v bližino in sedanjosti na tem mostu preko žive reke, ki prednike in sodobnike enakopravno priteže na svoje greve. Ernst E. Jonas je veliki roman sijajno prevedel...«

Zaključek je možen samo eden, in ta je: Ime William S. Schlamm bo v prvi generaciji po njegovi smrti utonilo v lastnem blatu, medtem ko bo imena velikega umetnika in človeka Iva Andrića blestelo preko poznih rodov vse doletje, dokler bo človeštvo na zemeljskem planetu imelo še kaj smisla za lepo književnost.

Ne obremenujmo otrok!

Večina kmečkih otrok je več preveč obremenjena z delom. Starši pošiljajo otroke na polje, v vinograd ali pa se morajo doma ukvarjati z živilo. Ker so delovni pogoji v industriji ugodnejši (urejen osemurni delovni čas, pravica do delovnega zavarovanja in še marsikaj), se veliko kmečkih ljudi odloči za tovarno. Tako je stiska za delovno čiso na kmetih zmeraj večja. Ljudje težko dobijo delave ali pa jih ne morejo plačati, zato izkorisčajo otroke. Pril tem po navadi ne pomislijo na to, koliko je otrok star in če je delo, ki so mu ga naložili, zanj primerno. Vedeti moramo, da krepkejšemu otroku lahko odmerimo napornejše delo, medtem ko moramo šibkemu s težkim delom prizanesti. Lahko se zgodi, da otrok zaostane celo v razvoju, saj ima na primer v otroški dobri še mnogo hrustančastega tkiva, ki je zelo občutljivo. Pri težkem delu se otroku lahko nepravilno razvije hrbitenica. Razen tega pa je otrok v tem času še močno usmerjen k igri. Te pravice mu ne smejo omejevati! Ko se vrne iz šole, pa dokler ne začne pisati naloge ali se učiti, mu moramo nuditi kar največ prostosti in časa za

igro, ne pa, da mu v tem času nalagamo delo, ki ga utruja.

Starši žal mnogokrat smatrajo, da je otrok sposoben za to ali ono delo,

»Tako, fanta: ko bosta napisala naloge in se naučila vsega za jutrišnji dan, pa pridita za nami na travnik! Malo telovadbe pri grabljenju sena ne bo škodovalo...« — Pametna zaposlitve otrok je vzgojna, vsako pretiravanje pa močno škodljivo!

mora biti tako, da ga spravlja v doro voljo in da si ob njem lahko tudi kaj zapoje. Le tako bo delo vzlibljivo in se ga veselil. Ščasoma bo lahko sprejel tudi težje naloge, ki jim bo njegov organizem kos.

Nobeno delo tudi ne sme biti tako, da bi otroku jemalo čas za pripravo na šolo. Vedeti moramo, da se bo uspešno učil le tisti otrok, ki ni preveč utrujen, kajti svež in spoci se bo pri učenju lahko zbral, snov osvojil in si jo zapomnil. V nasprotnem primeru pa bo ob knjigi zehal ali celo zaspal. Tudi večerne ure niso primerne za učenje in plananje nalog!

Danja Baje

Drobni nasveti

■ Drobno pecivo ostane dalj časa sveže, če ga hranimo v dozah. V vsako položimo jablko.

■ Če položimo v omare šopek medene detelje, jo bomo obvarovali pred molji.

■ Svetle klobuke iz klobucine čistimo tako, da jih drgnemo z zmečkanim svilenim papirjem.

KAKO OBVARUJEMO OBRAZ PRED MRAZOM

V letošnji ostri in dolgi zimi se nam kaj lahko zgodidi, da si za vedno poškodujemo obraz. Povsem razumljivo se nam zdi, da oblecemo topel plašč in zaščitimo telo, obraz pa ostane izpostavljen vsem vremenskim neprilkam; kmalu postane rdeč in koža razpoka.

Uporabljajte krem in pudrov ni le lepotičenje, pač pa sredstvo, s katerim obvarujemo kožo pred poškodbami. Za zimsko nego

obraza ni treba ne dosti časa, ne truda in ne denarja. Važno je, da si pred spanjem z mastno kremo dobro natremo umit obraz. Ce je zunaj temperatura pod ničlo, pa moramo tudi podnevi nositi masko. Zjutraj obraz umijemo z mladino vodo (brez mila!), nato nahalko vtremo kremo. Tanko plast pudra, ki jo nanesemo na kremo, bo obraz odlično zaščitila. Ustnice namažemo ponoči z vezelinom, podnevi pa z rdečilom.

ZAPECEN KROMPIRJEV PIRE

1/4 kg krompirja, slan krop, 1/4 l mleka, 3 dkg margarine, 5 jajc, paradižnikova mezga, drobnjak, 2 dkg surovega masla.

Z mlekom umešan krompirjev pire zvrnemo v namaščeno kozico; površino zgladimo v namaščeno žlico. Za vsako osebo napravimo v prerju vdelbino, v katero ubijemo surovo jajce, ga prekrijemo s pretlačenim paradižnikom ali mezgo, potresemo z drobnjakom in zabilimo z razpuščenim surovim maslom. Jed postavimo v pečico, da jajca zakrnimo.

Na občnem zboru drugega najmočnejšega športnega kolektiva Plavilnega kluba »Celuloza«, ki životali z nekaj več sredstvi in velikimi uspehi, so bile izrečene enake misli: V nerazcepljenih silah je naša moč. To je pribito! Tudi ostale športne organizacije, ki so v glavnem preko istih ljudi povezane s Partizanom ali Plavilnim klubom, bodo brez dvoma za združitev sil in volje.

Sredstev ne bo treba združevati, ker jih ni. Tudi prosili jih ne bomo več, kot je dejal tovaris Kebe, zahtevali jih bomo. V imenu zdravega razvoja naših otrok, v imenu prosperitetne našega življenja.

Vse skupaj merodajnim v premislek!

MAKS POGAČAR

Pionir ponovno uspešen v Kranju

V drugem kolu republike

kegljaške lige je Pionir govoril v soboto in nedeljo v Kranju in Jesenicah. Nastopal je skupno z ljubljanskim Gradisom, mariborskim Konstruktorjem in Celjem, to je z ekipami, ki sodijo v vrh slovenskega kegljanja. Pionirjevi kegljaci so ponovno navdušili, saj so v Kranju dosegli izvrsten rezultat 6366 kegijev (povprečno 813,2) ter premagali Celje z 49 kegijev. Konstruktor z 44, ljubljanski Gradis pa je bil boljši z 21 kegijev. K takemu doblremu rezultatu je pripomogla izenačenost cele ekipe.

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Glavni zaključek letne skupščine: združitev vseh športnih in televizorjnih organizacij v eno organizacijo z imenom: TVD Partizan – Celuloza, Videm-Krško. Združili se bomo revni z bogatimi – vsaj z izkušnjami.

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

Partizan nika sredstev, da bi za obstojete potrebe razširili dejavnost. Se za skromen del idealistov ne zmora osnovne

■ ■ ■

<p

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 8. februar: Janez Pešek, 9. februar: Polona Sloboda, 10. februar: Dušan Nedelja, 11. februar: Zvezdana Ponedeljek, 12. februar: Damijan Torek, 13. februar: Katarina Sreda, 14. februar: Valentin

Cromelj: 9. in 11. februar, ital. barvni film »Hercules«, 13. in 14. februar, češki film »Volčja jama«.

Dol. Toplice: 10. in 11. februar, ameriški barvni film »Tetovirana roža«.

Kostanjevica: 11. februar, ameriški barvni film »Zbogom Orožje«.

Metlika: 10. in 11. februar, ameriški film »Zlata trobenta«, 14. februar, angloški film »Dnevnik Anne Frank«.

Novo mesto - Krka: od 9. do 12. februar, ameriški barvni film »Zadnji vlak iz Gun Mill«, od 13. do 15. februar, nemški film »Tuja žena«.

Novo mesto - Dom JLA: od 9. do 12. februar, sovjetski film »Cisto nebo«, od 12. do 14. februar, nemški film »Zadnji bo prvi«.

Trebnje: 10. in 11. februar, jugoslovanski film »Osma vrata«, predstava v soboto ob 18. uri in v nedeljo ob 14. in 16. in 18.30,

14. februar, angleški film »Veliko pričakovje«, predstava v sredo ob 19. uri.

PRODAM moderen malo rabljen otroški voziček. Dular, Šmihelj, 7, Novo mesto.

PRODAM Vespo ali zamenjam za moped. Naslov v upravi lista (17-62).

ENOSTANOVANJSKO HISO z gospodarskim poslopjem in vromem na Gomili prodam. Informacije: Gomila 6, p. Mirna.

SLUŽBO dobri fant, vojaščine prost. More, Novo mesto, Muzješka 4.

V **NAJEM ODDAM** hiso z gospodarskim poslopjem in vinozgradom. Zaposlitev v bližini. Informacije: Jerič, Mali vrh 7, p. Mirna peč.

Ob bridi izgubi dragega moza, oceta

IVANA HRAPOTA

iz Stranske vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje. Prisrčna hvala vsem!

Zaljuboča žena, sin in ostalo sorodstvo.

GIBANJE PREBIVALSTVA

GRADASKI MATICNI URAD SPOROČA

Januarja je bila rojena 1 deklica.

Poročila sta se: Ludvik Sepher, poljedelec iz Coklavcev, in Ana Rus, poljedelka iz Gor. Dobravice.

Umrl je Janez Rakar, posestnik iz Gradca.

METLISKI MATICNI URAD SPOROČA

Od 27. januarja do 1. februarja ni bilo rojstev izven bolnišnice.

Poročila sta se: Jože Brodarč, sofer iz Brezne vasi, in Martina Cajnar, učiteljica z Dol. Suhorja.

Smrtni bil.

VINISKI MATICNI URAD SPOROČA

Januarja sta bila izven bolnišnice rojena dva dečka.

Poročili so se: Leopold Puhek, mizarski pomočnik z Gor. Suhorja, in Ana Kuzma, kmetovalka iz Pustega grada; Miroslav Jaketič, kmetovalec, in Kristina Balkovec, kmetovalka, oba iz Zili.

Umrl so: Stefan Brajdč iz Nove Lipe, star 77 let; Franciška Lovšin iz Vinice, stara 91 let; Mihael Mukavec z Bregi, star 85 let; Maria Spehar iz Speharjev, stara 65 let, in Eli-

zabeta Gračan iz Kovačjega grada, stara 64 let.

BREŽIŠKI MATICNI URAD SPOROČA

Januarja ni bilo rojstev izven bolnišnice.

Poročili so se: Emili Selko, krojač iz Brežic in Marija Kramarič, krojačka pomočnica iz Dresinje vasi; Alojz Volčanšek, klučavnar iz Kanade, in Težnja Habinc, poljedelka iz Zatkota; Alojz Valenčak, trgovski pomočnik iz Brezine, in Danica Turišek, uslužbenka iz Zakota.

Umrl so: Ivan Godler, čevljar iz Crnca, star 69 let; Franc Hervol, uitkar iz Butkoša, star 86 let; Martin Riharlč, kmet iz Sentlenarta, star 84 let; Franc Novoselec, upokojenec iz Brezine, star 66 let; Antonija Žerjav, uitkarica iz Brezine, stara 79 let.

BOSTANSKI MATICNI URAD SPOROČA

Januarja ni bilo na območju tukajšnjega maticnega urada ne rojstev ne potok.

Umrl sta: Marija Kukec, gospodinja iz Križa, stara 88 let, in Ana Suhodolčan, upokojenka iz Križa, stara 74 let.

NOVOMESKI MATICNI URAD SPOROČA

Od 29. januarja do 5. februarja

BORCEM XV. BELOKRANJSKE BRIGADE!

V letu 1963 bo 20. obletnica ustanovitve XV. belokranjske brigade. Prosim vse preživele borce, da mi sporočijo: podatke o prihodu v brigado (datum), koliko časa so bili v brigadi, funkcije, ki so jih imeli, skratka vse, kar je v zvezi s XV. brigado. Prosim tudi za imena tovarisev, ki se jih spominjate. Po možnosti priložite fotografijo in dokumente, ki jih hrani. To vam bomo vrnili, potrebujemo pa za podatke v dokumentarni knjigi, ki naj bi izšla ob obletnici ustanovitve te brigade. Pišite na naslov:

Rudi Pušenjak-Uragan, Mokro polje 5, p. Sentjernej pri Novem mestu.

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsa kdan: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 9. FEBRUARJA: 8.05 Popevke se vrstijo - 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe - 11.00 Slovenske narodne v zborovske pripredbi - 12.05 Veseli planšarji - 12.15 Radijska knjižnica - dr. France Ločnikar: Znanstvena dogmajnja v prasiščerji - 13.30 Kvintet bratov Avsenik - 14.05 Radijska šola za mlje stopnjo - 15.45 Jezikovni pogovori - 17.05 Portreti iz stare italijanske glasbe - 18.10 Pesni v ples iz Haitija - 18.45 Iz naših kolektivov - 20.30 Glasbeno kramnjanje - 21.00 Veseli ritmi - 21.15 Oddaja o morju in pomorščkah - 23.05 Plesna glasba.

SOBOTA, 10. FEBRUARJA: 8.05 Postarček v mladinskih glasbenih redakcijah - 8.55 Radijska šola za mlje stopnjo - 9.25 Iz Verdijev Travinte - 11.15 Angleščina za mladino - 12.05 Slovenske narodne poje Roman Petruščič - 12.15 Kmetijski našveti - inž. Tone Zorec: Najava -

najše akcije v živinoreji - 13.30 Pevca Marijana Denčaj in Stane Mencini - 15.25 Majhni zabavni ansambl - 17.05 Gremo v kino - 19.05 Z glasbo gre vse bolje - 20.00 Po domače v veder sobotni večer - 21.00 Melodije za prijeten konček tedna - 22.15 Odjava za naš izseljenje.

NEDELJA, 11. FEBRUARJA: 8.00 Mladinska radijska igra - 9.03 Z zabavno glasbo v rovineden - 10.00 Se pominje, tovariši... Stane Kotnik: Sredjanja "Crno roko" - 10.30 Matineja v folclornem tonu - 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.30 Za našo vas - 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Popoldne ob radijskem sprejemniku - 17.15 Radijska igra "Zabrisari sledovi" - 18.15 Lepa melodije z velikimi zabavnimi orkestri - 19.30 Sportno popoldne - 20.00 Izberite melodijo tedna! - 22.15 To in ono - vse za vas - 23.05 Plesna glasba in popevke.

PONEDELJEK, 12. FEBRUARJA: 8.05 Radi bi vas začevali - 8.35 Za mlade radovedneže -

13.15 Radijska knjižnica univerza

14.00 Četrtki - Ekonomska

15.00 Četrtki - Ekonomska

16.00 Četrtki - Ekonomska

17.00 Četrtki - Ekonomska

18.00 Četrtki - Ekonomska

19.00 Četrtki - Ekonomska

20.00 Četrtki - Ekonomska

21.00 Četrtki - Ekonomska

22.00 Četrtki - Ekonomska

23.00 Četrtki - Ekonomska

24.00 Četrtki - Ekonomska

25.00 Četrtki - Ekonomska

26.00 Četrtki - Ekonomska

27.00 Četrtki - Ekonomska

28.00 Četrtki - Ekonomska

29.00 Četrtki - Ekonomska

30.00 Četrtki - Ekonomska

31.00 Četrtki - Ekonomska

01.00 Četrtki - Ekonomska

02.00 Četrtki - Ekonomska

03.00 Četrtki - Ekonomska

04.00 Četrtki - Ekonomska

05.00 Četrtki - Ekonomska

06.00 Četrtki - Ekonomska

07.00 Četrtki - Ekonomska

08.00 Četrtki - Ekonomska

09.00 Četrtki - Ekonomska

10.00 Četrtki - Ekonomska

11.00 Četrtki - Ekonomska

12.00 Četrtki - Ekonomska

13.00 Četrtki - Ekonomska

14.00 Četrtki - Ekonomska

15.00 Četrtki - Ekonomska

16.00 Četrtki - Ekonomska

17.00 Četrtki - Ekonomska

18.00 Četrtki - Ekonomska

19.00 Četrtki - Ekonomska

20.00 Četrtki - Ekonomska

21.00 Četrtki - Ekonomska

22.00 Četrtki - Ekonomska

23.00 Četrtki - Ekonomska

24.00 Četrtki - Ekonomska

25.00 Četrtki - Ekonomska

26.00 Četrtki - Ekonomska

27.00 Četrtki - Ekonomska

28.00 Četrtki - Ekonomska

29.00 Četrtki - Ekonomska

30.00 Četrtki - Ekonomska

31.00 Četrtki - Ekonomska

01.00 Četrtki - Ekonomska

02.00 Četrtki - Ekonomska

03.00 Četrtki - Ekonomska

04.00 Četrtki - Ekonomska

05.00 Četrtki - Ekonomska

06.00 Četrtki - Ekonomska

07.00 Četrtki - Ekonomska

08.00 Četrtki - Ekonomska

09.00 Četrtki - Ekonomska

10.00 Četrtki - Ekonomska